Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти КУТУБХОНАСИ

2005 YIL 1 MART, SESHANBA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 28. (6.865). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА:

Ўзбек тулпорлари (2-саҳифада)

Ёзувчидан қолган эсдалик (4-саҳифада)

Рустам бўш келмайди! (4-саҳифада)

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга 25 феврал куни Оқсаройда Озарбойжон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Намиғ Аббосов ишонч ёрлиғини топширди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилояти ҳокимлари ўринбосарлари ва туман ҳокимларининг семинар-тренинг машғулотлари якунланди.

● Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисидаги маърузаси ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг янги тайинланган таркиби аъзолари иштирокидаги кенгашда сўзлаган нутқида белгилаб берилган вазифалар ижросини таъминлаш, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикасини 2004 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

● «Барака» универсал лизинг компанияси Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси билан ҳамкорликда фаолият юритиш тўғрисида битим имзолади.

● «Лола» савдо марказида бўлиб ўтган улгуржи савдо ярмаркасида ўттиздан ортиқ енгил саноат корхонаси ўз товарларини намойиш этди.

● Пойтахтимиз стадионларида ўтказилган Тошкент халқаро турнири мусобақасининг гуруҳ баҳслари якунланди.

● Тошкент шаҳар ҳокимлигида пойтахт фаоллари йиғилиши бўлиб ўтди.

● Урганч шаҳрида спортнинг авиамодел тури бўйича мамлакат биринчилиги якунланди.

● Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти марказий кенгашининг кенгайтирилган раёсат йиғилиши бўлиб ўтди.

● Кармана туманида Муҳиддин қори Ёқубов номидаги ёш ижрочилар республика кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди.

● Урганчда вилоят фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Миллий университети БМТнинг Аҳолишунослик жамғармаси билан малакали демограф мутахассислар тайёрлаш бўйича беш йилга мўлжалланган ҳамкорлик шартномасини имзолади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

2005 йил 5 март шанба дам олиш кунини 2005 йил 7 март душанбага кўчириш тўғрисида

Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан ҳамда меҳнаткашларнинг дам олиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш ва иш вақтидан оқилона фойдаланиш мақсадида:

2005 йил 5 март шанба дам олиш куни 2005 йил 7 март душанбага кўчирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2005 йил 28 феврал.

Ассалом, баҳор

Яна юртимиз бўйлаб баҳорнинг ифорли нафаси уфурмоқда. Қаҳратоннинг қаҳри юмшади. Мудроқ табиат бағрига иliқлик ёйилди. Она замин жисмига ҳарорат энди.

Борлиқни тўлғоқ олдидаги сокинлик чулғади. Кўкламни интиқ кутган далалар унинг йўлига ям-яшил поёндоз тўшади. Майсалар ҳаёт деб отилиб чиқди. Ирмоқларнинг "тугуни" ечилди, ернинг томирларига ҳаёт оқди. Қушларнинг шодон чуғури янгради. Атрофга ажиб тароват таралади.

Баҳор бу - яшариш, янгиланиш демак. Дов-дарахтлар новдаларида нафис куртаклар бўрта бошлаган. Юрт жанубида бодомлар қийғос гуллади. Оқ умидлар, эзгу ниятлар нишонаси бу.

Табиат - энг буюк мусаввир. Ажабо, у шундай нафосатни, беадад гўзалликни, хилма-хил рангларни қаердан оларкин. Кўз ўнгимизда яс- танган жаннатий гўзаллик бир пайт- лар хокисор туп- роқ қўйнида яшири- ниб ётганига ишонгинг... келади. Чунки, баҳор рубъи маскуннинг энг нодир мўъжизаси.

НИГОҲ

Оламни баҳорий бир эҳтирос ўз ҳукмига олади гўё. Инсон кўнглига ҳам хушлик, ёруғлик инади. Инсон ҳам уйғонади.

Баҳор навқиронлик, ғайрату шижоат фасли, беғубор ва гўзал ёшлик тимсоли. Шу боис у энг аввал қалблардаги энг инжа, энг латиф туйғуларни уйғотади, муҳаббат чечакларини ундиради. Улардаги бунёдкорлик, ғурур ва сарбаландликни жунбушга келтиради. Ана шу улуғвор ҳислар янада фаолликка, мукаммалликка ундайди. Она заминимизга ўз сепини ёйиб, ажиб тароват бахш этаётган фусункор фаслнинг айни кунларида Халқаро мусобақаларда юрт шарафини муносиб ҳимоя қилаётган Рустам Қосимжонов, Муҳаммадқодир Абдуллаев каби забардаст спортчиларимизнинг эзгу ниятлари баҳор гулларидек беғубор, зилол сувларидек тиниқ. Улар мамлакатимиз шаънини баланд кўтариб, ўзбек номини бутун оламга достон қилишмоқда.

(Давоми 4-бетда)

Эл соғ – юрт обод

2005 ЙИЛ — СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ

Мамлакатимизда шаклланган эзгу анъанага мувофиқ Янги 2005 йил республикамиз Президенти таклифи билан "Сиҳат-саломатлик йили" деб эълон қилинди. Давлатимиз раҳбари фармойишига асосан "Сиҳат-саломатлик йили" Дастури ишлаб чиқилди ва Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланди. Айни пайтда ушбу дастур ижросига киришилиб, кенг кўламли ишлар бошланди. Шубҳасизки, бу - аҳоли соғлигини мустаҳкамлаш, кишилар учун муносиб шарт-шароитлар яратиш давлатимиз ва жамиятимиз учун устувор йўналишлардан бўлиб келаётганлигининг яна бир исботидир. Албатта, инсон саломатлиги, биринчи навбатда унинг ўзига боғлиқ. Айни пайтда бу борада тиббий хизмат, шифокор ёрдами, маслаҳати ҳам, шубҳасиз, муҳим аҳамиятга эга. Бинобарин, мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасига эътибор бу йўналишда барча жойларда, жумладан, қишлоқларда амалга оширилаётган ишларнинг аҳволи ва ривожланиш истиқболлари газетхонларимизни қизиқтириши табиий.

Аслини олганда янги йилнинг "Сиҳат-саломатлик йили" деб эълон қилиниши, мамлакатимизда аҳоли соғлигини асраш ва мустаҳкамлаш борасида изчил олиб борилаётган ислоҳотларнинг мантиқий давоми бўлди.

- Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг "Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастури тўғрисида"ги Фармони қабул қилинганига 6 йил бўлди. Шу йиллар ичида аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифати ва самарадорлигини оширишга қаратилган ишларда бир мунча ютуқларга эришилди, - дейди Соғлиқни сақлаш вазири Феруз Ғофурович Назиров. - Чунончи, тизимнинг меъёрий-ҳуқуқий базаси такомиллаштирилди, шошилинч тиббий ёрдамнинг мутлақо янги ва бир бутун, яхлит тизими ташкил этилди, аҳолига бирламчи тиббий санитария ёрдами кўрсатиш ихчамлаштирилди ва қишлоқ врачлик пунктларининг самарали кенг тармоғи ташкил этилди ҳамда умумий амалиёт шифокорлари халқимизга яқиндан ёрдам кўрсатадиган бўлди.

Аҳолига кўрсатилаётган тез тиббий ёрдам сифатини ошириш мақсадида ташкил этилган Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази, унинг вилоятлардаги филиаллари ҳамда барча туман ва шаҳар марказий касалхоналаридаги 173 та шошилинч тиббий ёрдам бўлимлари аҳолига беминнат тиббий хизмат кўрсатмоқда. Шошилинч тиббий ёрдам хизмати замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланган. Ушбу хизматда 8232 та ўрин бўлиб, бу республика даволаш-профилактика муассасалари ўрин фондининг 5,9 фоизини ташкил қилади.

"Сиҳат-саломатлик" дастурига биноан мамлакатимизда соғлиқни сақлашга барча манбалар ҳисобидан жами 205 миллиард 213,3 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда. Шу жумладан, бу мақсад учун давлат бюджетидан 33 миллиард 426 миллион, бюджетдан ташқари маблағлардан 64 миллиард 416,1миллион сўм ажратилади.

2004 йил давомида 584156 нафар бемор шошилинч тиббий ёрдам бўлимларида стационар шароитида даволанди.

Маълумки, Ўзбекистон аҳолисининг 63 фоизи қишлоқ жойларда истиқомат қилади. Давлат дастури асосида аҳолига, айниқса, қишлоқ аҳолисига бирламчи тиббий-санитария ёрдами кўрсатишни тубдан ислоҳ қилиш устувор йўналишлардан бири этиб белгиланди. Худди ана шу жойларда аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш билан иқтисодий сарф-харажатларни анча камайтирган ҳолда халқ саломатлиги кўрсаткичларининг яхшиланишига эришилади. Маҳаллий ҳокимиятлар кўмагида барча вилоятларда замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган қишлоқ врачлик пунктлари ташкил этилмоқда. Ҳозирги кунда республикамизда 2606 та қишлоқ врачлик пунктлари фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистон Республикаси ва Жаҳон банки билан тузилган шартнома асосида 1998 йилдан 2004 йилгача мамлакатимизда биринчи марта "Саломатлик-1" лойиҳаси амалга оширилди, бундан кўзланган асосий мақсад Фарғона, Сирдарё ва Навоий вилоятларида, кейинчалик эса, Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинини мустаҳкамлаш ва ислоҳ қилиш эди.

(Давоми 2-бетда)

СИЗ БУНГА НИМА ДЕЙСИЗ?

Кеч куз эди. Қўшработнинг тоғли қишлоқларидан бирида яшовчи қариндошимизникига тўйга бордик. Ҳафта давомида тинмай ёққан ёмғир туфайли ҳамма жой шалаббо, бунинг устига анча совуқ тушиб қолган. Кун ярмига боргач, ёмғир тўхтади.

Кўр-кўрона тақлид

Бундан кўнгли ёришган тўйхона аҳли базм учун стол тайёрлади. Меҳмонлар қалин кийимларда, совуқ қотиб бўлса-да, дастурхон атрофида ўтиришди.

Кўп ҳам куттирмай даврага келин-куёв ташриф буюрди. Деярли барчанинг нигоҳи икки ёшга қадалган. Мен ҳам кўп қатори улар томон ўгирилиб, донг қотдим. Негаки, қишлоқона ибо-ҳаёга ўранган келинни кутгандим, аммо унинг акси бўлди. Келинчак мағрурона ҳолда очиқ-сочиқ, ўта замонавий либосда. Совуқ қотмасмикан?! Хаёлимдан ўтган биринчи ўй шу бўлди. Қолаверса, ота-она, кексалар кўз ўнгида бу тахлит ўтириш... Рости, ҳеч ҳазм қилолмадим. Яноқларим қизарганча, кўз қиримни давра маликасига ташлайман. Ажабки, юзларида тортиниш, уялиш ҳиссидан асар ҳам йўқ. Хуллас, базму жамшид авжига чиқди. Меҳмонлар ҳаво совуқлигидан тез-тез туриб кетишяпти. Келин совуқ қотмадими, дея яна зимдан қараб қўйдим. Совуқ қотиш ҳам гапми, келинчак кўкариб кетган, ярим-яланғоч елкалари дир-дир титраб, юзлари лов-лов ёнаяпти...

Ўйлаб қоласан киши, наҳотки, ўзбек қизларига ҳеч ҳам мос келмаган тўй либосларини миллий кийимларга алмаштиришнинг иложи бўлмаса? Ҳар бир миллатнинг ўз урф-одати, миллий либослари бор-ку? Атлас кўйлагу зардўз тўнларда юзига ҳарир парда тортиб турган келинчак қайтанга тўйга кўпроқ файз бағишламасмикин?

Ҳа, айтмоқчи, ўша келинчак тўй куни совуқ ўтиб кетганидан касалхонада даволаниб чиқди. Бу ҳам бўлажак онага зарар эмасми?

Юқоридаги ҳолатлар бўйича жойлардаги хотин-қизлар қўмиталари, маҳалла оқсоқоллари ота-оналар билан келишиб, ўйлашиб кўрадиган вақт келмадимикин? Сиз бунга нима дейсиз?

Толибжон ЭРГАШЕВ

Қарқуноқдан чиққан "булбул"лар

Ҳозир демократия ҳақида гапириш модага айланиб қолди. Энг ажабланарлиси шундаки, демократиянинг маъносини ҳар ким ўз андозаси билан ўлчайди.

Демократия биров учун оғзига келганини гапириш бўлса, бошқа биров учун эса кўнгли тусаганини қилиш. Демократия кимлар учундир бошлиққа бўйсунмаслик бўлса, бошқа бировлар учун ота-онанинг айтганини қилмаслик. Демократия айримларимиз учун ўзгаларнинг бузуқ аравасига ҳавас бўлса, бошқаларимиз учун бошбошдоқликка кафолат. Хуллас, демократияни ҳар ким ўзи истаганича талқин қилиши мумкин.

Ўтган йили мен Ғарбий Европанинг қоқ маркази, ғарб демократияси пой- тахти - Брюсселда бўлдим. Ҳар қадамда эротика магазинлари. Ҳат- то озиқ-овқат дўконларининг яр- мида ҳам эротика буюмлари сотилмоқда. Газета дўконларига эса яқинлашиб бўлмади. Журналларнинг муқоваларию газеталарнинг саҳифалари эротикага дахлдор суратлар билан безатилган. Айтинг-чи, юксак маънавиятли ўзбек халқи шундай демократияни қабул қила оладими? Албатта, йўқ.

МУЛОҲАЗА

Энди ўзларини энг демократик тузум деб ҳисоблайдиган давлатларда бир жинсли одамларни никоҳдан ўтказиш қонунлаштириб қўйилаётганлигига нима дейсиз? Бундай қонунни қабул қилмаган давлатларга нисбатан эса турли тамғалар босилмоқда. Ёмон арава йўл бузади, деганлари шу-да. Нима, ёмон аравага эргашиб йўлимизни хароб, маънавиятимизни оёқ ости қилайликми? Оддий бир мисол. Ғарбий Европадаги аксарият демократик давлатларда фарзанд ота-онасининг уйига ёки ота-она фарзандининг уйига борадиган бўлса, неча кун туришига қараб ўз озиқ-овқатини олиб боради.

(Давоми 2-бетда)

МУНОСАБАТ

Дунё тараққиётининг асосида турувчи касблардан бири бўлган ўқитувчилик, устозлик ҳам ўз ўрнида замон талаблари доирасида мазмун ва моҳият жиҳатидан такомиллашиб боради.

Бу борада турли хил фан янгиликлари билан бир қаторда ўқитиш усуллари ҳам ривожланиб, унинг фаолияти га алоқадор кишилар жиддий танишиб борадилар. Шу мақсадда яқиндагина нашр қилинган Ж.Йўлдошев ва С.А.Усмоновнинг «Педагогик технология асослари» (Тошкент, «Ўқитувчи», 2004) китобини қизиқиб қўлга олдик.

Қўлланма билан танишар эканмиз, унда маълум маънода янгиликлар ҳам йўқ эмаслигининг гувоҳи бўлдик.

Қўлланмами, "қўлбола" тарих?..

самарадорлигини оширади. Бу жараёнга белгиланган таълим стандартлари, янги педагогик маҳоратлар, оммалашган усуллар ва бошқа замонавий техник ва технологик омиллар таъсир қилиши табиий, албатта.

Шу маънода янги педагогик технологияларни халқ таълими ходимлари орасида кенг тарғиб қилишга қаратилган ҳар бир қўлланма билан ўқитувчилар, таълим-тарбия- Муаллифлар анчагина меҳнат қилишган, кўпгина атама ва бошқа қарашларга тушунтиришлар беришган. Лекин...

Унинг сўзбошисида таъкидланганидек, «...педагогик технология, унинг асосий тамойиллари, янгича ишлаш усуллари, ўқитувчининг ҳамда ўқувчининг ўқув жараёнидаги ўрни, роли ҳақида билиб...» (3-бет) олмоқчи бўлиб қўлланмани мутолаа қилишга тушдик.

(Давоми 4-бетда)

Фермернинг қўли баланд

Навоий вилояти чўл ва ярим чўл ҳудудида жойлашган. Ёзи қуруқ, қиши аччиқ аёзли бўлади. Шундай мураккаб об-ҳаво шароитида деҳқонлар билим ва тажрибани, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга татбиқ этиб, пахта ва ғалладан юқори ҳосил кўтармоқдалар.

Бу борада вилоятнинг Қизилтепа, Хатирчи, Кармана, Навбаҳор, Нурота, Конимех, Томди туманларидаги фермер хўжаликларининг олиб бораётган ишлари ибратлидир. Мухбиримизнинг деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси Навоий вилояти вакиллиги директори Фарҳод Тўхтаев билан ўтказган суҳбати ана шу ҳақда бўлди.

– Мамлакатимиз Президенти томонидан белгилаб бе- рилган устувор вазифаларни ба- жариш ва иқтисодиётда хусусий сек- торнинг улушини ошириш Навоий вилояти қишлоқ хўжалиги тизимини кенг кўламда қамраб олди, - дейди у.

ТАҚҚОС

– Хўш, бунинг самараси қандай бўлмоқда? – сўраймиз.

– Фермерларга ажратилган ер майдони 122631 гектарни, шундан суғориладиган экин ер майдони 53625 гектарни ташкил этди. Ҳар бир фермер хўжалигига ўртача 24,9 гектардан тўғри келмоқда.

Мавжуд 4917 фермер хўжаликларида 34734 киши меҳнат қилмоқда. Ўтган йили янгидан тузилган 712 та фермер хўжалиги иш бошлади. Улар ҳисобига мулкдорлар тасарруфидаги ер майдони 9695 гектарга кўпайди. Фермер хўжаликларининг 3561 таси пахта-ғаллачилик, 620 таси чорвачилик, 720 таси мева-сабзавотчилик, 14 таси балиқчилик, 2 таси асаларичилик йўналишида фаолият юритаяпти.

(Давоми 3-бетда)

ЖАРАЁН

Пойтахтимиздаги "Интерконтинентал" меҳмонхонасида "Ўзкимёсаноат" Давлат акциядорлик компанияси таркибидаги хусусийлаштирилаётган корхоналарнинг тақдимоти ўтказилди.

Унда мазкур компаниянинг масъул ходимлари, тегишли ДАКнинг мамлакатимиз иқтисодиётида тутган ўрни, бу ерда амалга оширилаётган кенг кўламдаги ишлар, тизимдаги хусусийлаштириладиган корхоналарнинг салоҳияти хусусида сўз борди.

Маълумки, юртимизда кимё саноати йил сайин юксалиб бормоқда. Соҳани яна-

"Ўзкимёсаноат": салоҳият ва имконият ортмоқда

идора ва ташкилотлар раҳбарлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирда "Ўзкимёсаноат" да такомиллаштиришга ҳукуматимиз томонидан ҳам жиддий эътибор қаратиляпти.

(Давоми 2-бетда)

ХАЛҚ БАНКИ сизнинг оилангиз банки
BANK

БУНИ ҲАЁТ ДЕЙДИЛАР...

"ФАРИШТА"

Гулсанам билан олийгоҳда бир вақтда ўқиганмиз. Қўшни туманидан бўлган бу қиз чиройига монанд ақл-хушли ҳам эди. Маҳаман деган йигитларнинг бирортасига ҳам қайрилиб боқмасди.

–Дипломни олай, у ёғини ўйлаб кўрарман, – дерди у сабабини айта туриб.

Охирги курсда ота-онаси танлаган йигитга турмушга чиқди. Орадан йиллар ўтиб, яқинда Янгиработга борганимда учрашиб қолдик. У бироз тўлишган, қимматбаҳо кийимларда бўлса-да, хомуш кўринди.

–Эх, ҳаёт деганн биз ўйлаганчалик эмас экан. Тақдир баъзан ўз измига бўйсундиришни ўйламаймиз ҳам. Туппа-тузук юрган эрим отаси вафотидан сўнг гиёҳвандликка берилди. Ишидан ажралди. Шу орада болалар улғайди, ташвишлар ортди. Етти йилдан буён Россия шаҳарларига қатнаб тижорат қиламан, – деди у кўзини ердан олмай. – Беш йил номус, орни, болалар тақдирини ўйлаб, бировга қўлимни тутқазмадим. Олтинчи йили...

Ўша ёқда ишлаб юрган ҳамқишлоқ йигитни учратиб қолдим. Аввалига элдош сифатида гаплашиб юрдик. Бир гал у хайрлашиш чоғида мени қучоқлаб ўпди... Шундан сўнг ўзимда ҳам қандайдир истак пайдо бўлдими, ҳафта-ўн кунда учрашиб турдик.

Гулсанам чуқур-чуқур хўрсинар, кўз ёшларини артарди.

–Байрам куни эди. Бироз дам олай, деб ётганимда ҳалиги йигит келди. Бир маҳал хонамга қайноғам билан катта ўғлим кириб келса бўладими?! Қандай аҳволга тушганимни билмадим. Кўрпани бошимдан оширганимча ётавердим. Улар эса бор нафратини йиғиб, икки оғиз сўз айтиб, чиқиб кетишди. Олти ойдан сўнг уйга келгандим, киритишмади. Энди ўша ёқларга бош олиб кетаяпман. Ҳамма-ҳаммаси барбод бўлди. Алам қиладигани улар орасида ишлайдиган, тижорат қиладиганларнинг фариштаси мен эдим. Аммо...

Холмурод КУРБОНОВ

ОТ ЎРНИГА КИТОБНИ ТАНЛАГАН

– Баъзи ёшлар инсон тафаккурининг буюк неъмати - китобга бефарқ бўлаётганини кўриб, рости ўзимни қўйгани жой тополмайман,-деди гурунг берган эди бир куни Қорақалпоғистоннинг таниқли ёзувчиси Ғолим оға Сейитназаров (Жойи жаннатда бўлган бўлсин, ғоятда одамохун инсон эди). – Мавриди келди, китоб билан боғлиқ бир воқеани айтиб берай.

Урушнинг сўнгги йиллари. 14-15 ёшлардаги пайтим. Турмуш оғир. Рўзғор онам билан иккаламизнинг гарданимизда. Бир куни Қизилқумдаги тоғамларникига, чорвадор овулга бордик. Улар ҳам ошиб-тошиб ётмаган бўлишса ҳам илиқ кутиб олишди. Мени ўртанча тоғамнинг ёстиғи остидаги муқоваси титилиб кетган китоб ўзига оҳанграбодек тортди. Тоғамнинг у ёқ бу ёғига ўтиб, зўрға ўқишга рухсат олдим-ов. Бир кундаёқ ўқиб туширдим. Китоб қаҳрамонлари Бўтакўз ва Асқарлар хаёлимдан кетмас, улар ҳозиргина эшикдан кириб келадигандек бўлаверарди гўё!

Кейин билсам, бу машҳур қозоқ ёзувчиси Собит Муқоновнинг "Бўтакўз" романи экан. Сафаримиз қариди. Онамга: – Шу китобни беришмаса, уйга кетмайман!-деб оёқ тираб туриб олдим. Тоғам эса китоб ўрнига ўзининг яхши кўрган кўк дўнанини кўндаланг қилди. Отни бошимга урамавми, менга ўша китоб керак, вассалом! Масала бир кунлик тортишувдан сўнг катта тоғам аралашгач, менинг фойдамга ҳал бўлди, ўзимча туганмас хазинага эга бўлган эдим.

Ғолим оға бир пас тин олди-ю, эсига қалбини қитиқловчи қандайдир ажиб воқеа тушди шекилли, мулойим чеҳрасида кулги тўлқинлари мавж урганича сўзини давом қилди:

–Бу китоб мени узоқ-узоқларга етаклади. Ўқишни битказгач, китоб муаллифи Собит оғани излаб йўлга равона бўлдим. Тахтакўпирдан Қозоқдарёга довур пою-пиёда бордим. Кемада Орол шаҳрига, сўнг поездда Олмаотага етдим. Уйдан чиққанимга уч ой бўлганда оқсоқолнинг эшигини қоқдим-ов. Гапнинг қисқаси, Собит оға ҳам, меҳрибон ва мушфиқ Турсин янгамиз ҳам илиқ кутиб олишди, тарбиялади. Китобга чанқоқлигим, тиришқоқлигимдан бўлса керак, уларга оғир юк бўлмадим. Яхши ният билан Ғолим (Олим) деб атай бошладилар. Худога шукр, китобга меҳрим тушиб, кам бўлмадим. Халқ шоири номини, Бердақ мукофотини беришди. Ўзим ҳам ўттизга яқин шеърлар, хикоялар, достонлар тўпламлари, романлар ёздим. Ана шунақа, азизларим, китоб билан ошно қалб чароғон бўлади, инсон муродга етади!

Абдураҳмон ИСКАНДАРОВ

ЎКИНЧ

Шожалилга турмушга чиқишга розилик берганида Шоҳиста ширин орзулар оғушида эди. Ҳуқуқшунос эрини хаёлан гоҳ терговчи, гоҳ судья, гоҳ прокурор ўрнида тасаввур этиб, ўзини кўзни ўйнатувчи чиройли либослару зебу зийнатларда кўриб ич-ичидан севиниб кетарди. Аммо ҳаёт бошқа, хаёл бошқа экан...

Шожалил ҳуқуқшунослик соҳасида бирор ишга киролмади. Ахийри шаҳардаги коллежларнинг бирида ўқитувчилик қила бошлади. Шоҳиста шаҳар касалхонасида шифокор эди.

Севишганлар учун чинакам синов – оилавий ҳаёт бошланди. Бирин-кетин икки фарзанд кўришди. Шоҳиста болалар парвариши сабаб ишдан қолди. Шожалил эса кечаю кундуз оила ташвиши билан банд. Рўзғор бут бўлсин деб югургани-югурган. Ўйин-кулгулар, кино-театрга боришлар камайди...

Шоҳиста фарзандлари уйқуга кетганида ўйга толади, "Шожалил акамни бу даражада бўш-баёв деб билмасдим. У билан институтни тамомлаганларнинг бири терговчи, бири судья, яна бири прокурор ўринбосари... Бизники бўлса оддий ўқитувчи. Икки йил бўлди на оёғимга, на эгнимга янги бир нарса олиб кия олдим. Топгани ейиш-ичишдан ортмаса..."

Шожалил ҳам кўчада ёлғиз-яёв келаётиб ўйлайди: "Биламан, Шоҳиста мендан хафа. Кейинги икки йилда ҳеч бўлмаса биттагина қимматбаҳо кийимлик олиб беролмадим. Аёлда, кийингиси, сайру саёҳатларга боргиси келади. Ишимдан кўнгли тўлмайди. Нима қилай?"

Севишган қалбларда ўкинч... Майли, ўзи сабр берсин, дейман уларнинг кўнглидан кечганини уққандай. Эр-хотин бир-бирининг давлати, балки аслида бахтиёр яшаётгандирлар, деб ўйлаб қўяман.

Аҳмаджон РАҲИМОВ

Эл соғ – юрт обод

(Боши 1-бетда)

Лойиҳа асосида тажриба ҳудудларидаги 673 та қишлоқ врачлик пунктлари замонавий жиҳозланди, уларда фаолият кўрсатадиган умумий амалиёт шифокорлари махсус ўқув курсларида тайёрланди.

Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастурининг асосий йўналишларидан бири оналик ва болаликни муҳофаза қилишдир. Зеро, у давлатимиз ижтимоий сиёсатининг энг муҳим жиҳатларидан бирини ташкил этади. Бинобарин, аёллар ва ўсиб келаётган авлоднинг соғлигини мустаҳкамлаш, оилада тиббий маданиятни ошириш борасида қатор Давлат дастурлари амалга оширилмоқда. Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларидаги 12 та марказий туман шифохоналарининг туғруқ бўлимлари "Соғлом оила" (ЮСАИД) дастури асосида 500 000 АҚШ доллари қийматига тенг тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Тошкент педиатрия медицина институти клиникасининг болалар кардиохирургияси бўлими капитал таъмирдан чиқарилиб, 1 млн. доллар қийматидаги замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

Шубҳасизки, барча жабҳаларда бўлгани сингари соғлиқни сақлаш тизимининг ривожини ҳам юксак малакали кадрларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Ҳозирги кунда республика соғлиқни сақлаш муассасаларида 71623 шифокор, жумладан, 3575 умумий амалиёт шифокорлари ҳамда 256183 нафар ўрта тиббий ходимлар аҳолига беминнат тиббий хизмат кўрсатмоқдалар. Шу қаторда тиббий кадрлар тайёрлаш борасида ҳам ислоҳотлар амалга оширилганлигини айтиб ўтиш жоиздир. Тиббий кадрларни тайёрлаш ҳозирги кунда 2 босқичли тизим асосида олиб борилмоқда: бакалавриат ва магистратура. Тиббиёт институтларида олий маълумотли ҳамширалар тайёрлаш бўлимлари очилди. Ўрта тиббиёт билим юртлари тиббиёт коллежларига айлантирилди ва бугунги кунга келиб республика бўйича 56 та тиббиёт коллежлари фаолият кўрсатмоқда.

Бугунги кунда бирон бир соҳа тараққиётини соғлом рақобатсиз тасаввур этиш мумкин эмас. Шу нуқтаи назардан соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларидан бири давлат тиббиёт муассасалари билан рақобатлаша оладиган нодавлат секторни ривожлантиришдир. Ҳозирги кунда 1,5 мингдан зиёд хусусий даволаш муассасалари ишлаб турибди. Бу озми ё кўпми? Шубҳасиз, буни вақт кўрсатади. Аниғи шуки, рақобат шароитида, ҳар бир муассаса хизмат сифатини, савиясини ошириб, мижозларни ўзига кўпроқ жалб қилишга интилади. Пировардида бу тармоқ тараққиётига хизмат қилади. Ана шуниси муҳим.

Дарвоқе, мамлакатимизда соғлиқни сақлашни ислоҳ қилишда эришилган ютуқлар Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти Бош котиби жаноб Ли ва халқаро экспертлар томонидан ҳаққоний эътироф этилди. ЮНИСЕФ томонидан ўтказилган мониторинг натижаларига кўра, мустақиллик йилларида гўдаклар ва болалар ўлими кўрсаткичи анча камайган, ҳозирги кунда оналар ўлими кўрсаткичи Марказий Осиё мамлакатлари орасида энг паст кўрсаткич ҳисобланади. Республикада умумий ўлим кўрсаткичи Европа мамлакатларига нисбатан эса уч ҳисса камайган. Бу рақамлар кишини қувонтирмай қолмайди, албатта. Бироқ, айни пайтда салгина бўлса-да, хотиржамликка берилиш асло мумкин эмас.

Мамлакатимиз раҳбариятининг ушбу соҳада олиб бораётган сиёсатининг мазмуни, қолаверса, жорий йилнинг "Сиҳат-саломатлик йили", деб эълон қилиниши, ана шу ҳақиқат теран англанаётганини, шу йўналишдаги ишлар ҳар томонлама пухта, изчил олиб борилаётганлигини ёрқин кўрсатади. Чунончи, соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, Ўзбекистонда ихтисослаштирилган клиникалар ва медицина марказлари яратиш, беморларга хорижнинг илғор тажрибаларига асосланган ҳолда юқори малакали ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг 2003 йил 26 февралдаги "Соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинганди. Унга асосан замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган Республика ихтисослаштирилган кардиология Маркази, Республика ихтисослаштирилган хирургия Маркази, Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургияси Маркази ва Республика ихтисослаштирилган урология Маркази ташкил этилди.

Сирасини айтганда, қатъият билан олиб борилаётган ишлар ўз самарасини бермай қолмайди, албатта. Соғлиқни сақлашнинг барча тизимларидаги ислоҳотлар туфайли аҳолининг саломатлик даражаси анча яхшиланди. Буни айтишга тўла асослар етарли. Бироқ шу билан бир қаторда олдинда бажарилиши лозим бўлган ишлар кўп. Бу эса, табиийки, тиббиёт ходимлари зиммасига улкан масъулият юклайди.

- Аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини янада яхшилаш борасида режаларимиз кўп, - дейди Феруз Ғофурович. - Энг муҳим йўналишлардан бири кишиларимизда соғлом турмуш тарзини, фалсафасини шакллантиришдан иборат. Ана шу мақсадда аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, одамларда ўз соғлигини сақлашга тўғри ва масъулиятли муносабатда бўлиш, саломатлик учун зарарли ва хатарли одатлардан воз кечиш, аҳоли, айниқса, қишлоқ жойларда яшайдиган аҳолининг гигиена соҳасидаги маълумоти ва маданиятини ошириш, санитария ҳамда шахсий гигиена қоидаларининг аҳамияти, уларга риоя қилиш зарурлигини ёшлар ва ўсиб келаётган авлодга чуқур тушунтириш тадбирлари олиб борилмоқда.

Ислоҳотларнинг устивор йўналиши бўлган аҳолига кўрсатилаётган бирламчи тиббий-санитария ёрдамини такомиллаштириш мақсадида республиканинг барча ҳудудларида "Саломатлик-2" лойиҳаси амалга оширилади. Лойиҳада қишлоқ врачлик пунктларини замонавий жиҳозлаш, тиббий ёрдам сифатини янада яхшилаш ва мутахассислар малакасини ошириш, аҳоли ўртасида профилактика ишларини олиб бориш, ОИВ/ОИТС ҳамда сил касаллигининг олдини олишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар кўзда тутилган.

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, соғлом оилани шакллантириш, ўсиб келаётган авлоднинг соғлигини муҳофаза қилиш соҳасида 2005 йилдан бошлаб Осиё Тараққиёт банкининг 40,0 млн. АҚШ доллари қийматидаги "Аёллар ва ўсиб келаётган авлоднинг соғлигини мустаҳкамлаш" дастури амалга оширилади. Бу дастур доирасида 6 та вилоят марказий туман шифохоналарининг туғруқ бўлимлари ва вилоят туғруқ комплексларининг ҳамда республика миқёсида қон қуйиш станцияларини замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш соҳасида ишлаётган барча мутахассислар ҳамда патронаж ҳамшираларининг малакаси оширилади. Айтганча, 2005 йилдан бошлаб, аҳоли ўртасида темир танқислигининг (камқонлик) олдини олиш мақсадида ун маҳсулотларини темир моддаси билан бойитиш борасида 2,3 млн. АҚШ доллари қийматидаги дастурни амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Соғлиқни сақлаш ходимлари бу борада тегишли соҳа мутахассислари билан мустаҳкам ҳамкорликда иш олиб борадилар.

Яна бир жиддий йўналиш. Аҳоли ўртасида ОИВ/ОИТС, сил ва безгак касалликлари тарқалишининг олдини олиш ва унга қарши курашиш мақсадида Глобал фонд томонидан ажратилган 40 млн. АҚШ доллари ҳисобига ихтисослашган муассасаларнинг моддий-техник базасини ва дори таъминотини янада яхшилаш, турли нодавлат ва Халқаро ташкилотлар иштирокида аҳоли ўртасида профилактика ишларини олиб бориш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш каби тадбирлар амалга оширилади.

Хулоса қилиб айтганда, мамлакатимизда "Сиҳат-саломатлик йили"ни кўнгилдагидек ўтказиш, яъни бу борада илгари сурилаётган вазифаларни бекаму кўст амалга ошириш учун барча шарт-шароитлар етарли. Ҳамма гап соғлиқни сақлаш ходимлари ҳамда кенг жамоатчилик ҳамкорликда иш олиб боришига, касалликларга қарши ҳамжиҳатликда курашишга боғлиқ. Ана шунда "Сиҳат-саломатлик йили" дастури муваффақият билан ижро этилади, элимиз янада соғлом, юртимиз янада обод бўлади.

Ҳ.ТЕМИРОВ суҳбатлашди.

ИСЛОҲОТ

«ЎзДЭУавто» белгиси билан

2004 йил якунларига кўра «ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси «Ўзавтосаноат» уюшмаси корхоналари орасида энг яхши ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришди. Бу йил андижонлик автомобилсозлар 110500 та машина ишлаб чиқаришни режалаштирмоқда, уларнинг ярмидан кўпи экспортга мўлжалланган.

Режага мувофиқ маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кўпайтирилмоқда. Агар январда 7500 та автомобил ишлаб чиқарилган бўлса, феврал ойида бу рақам 8200 тани ташкил этади, бу кўрсаткични март ойида ҳам ошириш кўзда тутилган. Январда корхона икки сменада ишлашга ўтди. Бу вақтга келиб ўтган йил декабрида ишга олинган 660 нафар янги ишчи ўқитилди ва зарур кўникмаларни эгаллади. Улар корхонанинг деярли барча цех ва бўлинмалари таркибини тўлдирди.

- Энг кўп янги ишчи - 189 киши бизга келди,- дейди йиғув цехи бош муҳандиси Низомиддин Шамсиддинов. - Назарий тайёргарликдан сўнг, улар тест топширишди. Кейин улар тажрибали ишчиларга бириктирилди. Бундан ташқари янги ишчиларни тайёрлашга участка бошлиқлари ҳам жалб қилинди. Бизда ишдаги кўникмаларни мунтазам такомиллаштириш тамойили амал қилади. Ёшлар бу тамойил асосида тўлиқ тайёргарликдан ўтди. Ҳозирда 18 дан 25 ёшгача бўлган бу йигитлар ғайрат билан меҳнат қилмоқда.

Бу муҳим ишга ўқув маркази ҳам салмоқли ҳисса қўшмоқда. У 2001 йилда ташкил этилган бўлиб, маҳсулот сифатини яхшилаш, ходимлар малакасини ошириш бўйича мунтазам машғулотлар ўтказиб келмоқда.

- Корхона янгиликлари орасида қуввати кўпроқ тўрт цилиндрли «Матиз» бор,- дейди ишлаб чиқариш цехи бош муҳандиси Равшанбек Искандаров. - Ҳозир у экспортга жўнатилмоқда. Июн ойидан бошлаб ички бозорга чиқарилади. Бундан ташқари бўёқларнинг янги рангларини ишлаб чиқяпмиз. Уларни дилер ташкилотларга тақдим этгандан сўнг олтита энг яхшисини танлаб оламиз. Машиналарда қўшимча қулайликлар яратиш устида ишлаяпмиз. Жумладан, томида люки бор «Нексия»ларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Автомобилсозлар келажакка ишонч билан қарамоқда. Тахминан сентябр ойида 500-минг автомобиль ишлаб чиқарилади. Келгуси йили «Ўзавтосаноат»нинг етакчи корхонаси очилганига 10 йил тўлади.

С.ШУКУРОВ,
ЎзА мухбири.

Қарқуноқдан чиққан "булбул"лар

(Боши 1-бетда)

Чунки, ҳар ким ўзи учун ва ўз ташвиши билан яшайди. Бизнинг ўзбекларда фарзанд ташвиши билан яшамайдиган ота-онани топа оласизми? Ёки, фарзандидан итини афзал кўрадиган ким бор? Афсуски, битта-яримта оқладар фарзанд бор. Ҳатто шундайлар ҳам ота-онасидан нонини ёки ошини кўтариб келишни талаб қилишмайди. Бироқ, аравасига тушган ашуласини ҳам айтади деганларидек, ғарб демократиясига сиғинаётган ўзимизнинг баъзи ёшлар ота-она билан ҳисоб-китобли бўлишни демократик тамойил деб тушунмоқдалар. Улар худди қарқуноқдан чиққан "булбул"га ўхшайди. Яъни, бошқача оҳангда сайрашмоқда. Аслида бу бизнинг миллий қадриятларимизга ёт нарса. Ота-онага берган ошини, нонини миннат қилишга ҳеч бир фарзанднинг ҳаққи йўқ.

Энди демократия сўзининг мазмун-моҳиятини сиёсий йўналиш бўйича талқин қилиб кўрайлик. Дарахтнинг мўртини қурт ейди. Буни ҳамма билади. Сиёсатда эса бошқаришдаги нўноқлик мамлакатни инқирозга гирифтор қилади. Жумладан, Украина ана шу жараённи бошидан ўтказди. Яъни, Леонид Кучманинг стратегик хатоси, сиёсий нўноқлиги оқибатида мамлакат инқилобга, халқ парокандаликка дучор бўлди. Мамлакат ва халқ маълум вақтгача бунинг асорати азобини тортиши мумкин. Украинада демократия эмас, инқилоб ғалаба қилди. Оломон катта кучга айланган жойда демократия - тартиб-қоида, қонун чекинади. Буни унутмаслик керак. Бошбошдоқликни, оломоннинг кўчага чиқишини ва ҳукумат идораларини қамал қилишини демократиядан фарқлашда хато қилмаслик керак. Жумладан, АҚШда ҳамда Ғарбий Европадаги демократик давлатларда бундай ҳолат кузатилмаган.

Бугунги кунда хориж оммавий ахборот воситаларида, хусусан, Россия матбуотида Украинадаги каби инқилобий ҳолат Қирғизистонда ва бошқа мамлакатларда ҳам юз бериши мумкинлиги тўғрисидаги иғвогарона мақолалар босилмоқда.

Осиё халқлари ҳеч қачон кўча оломони муҳитини кўтара олмайди. Умуман, бу халқларга қаердадир туриб бошқариладиган ёки қаердандир кўчириб олиб ўтиладиган демократиянинг кераги йўқ. Демократик тамойиллар тартиб-қоида ва қонуний йўллар билан шакллантирилиб борилгани яхши. Демократия учун ҳам зарур шарт-шароитлар яратиш лозим. Қўшни давлатлар каби Ўзбекистон ҳам ана шу йўлдан изчил боряпти. Кейинги пайтда мамлакатимизда бошқарув тизимларида амалга оширилган ва ҳозир ҳам давом эттирилаётган сиёсий ислоҳотлар бунинг яққол исботидир.

Бироқ, шуни очиқ-ойдин айтиш керакки, бизда ҳам эротика дўкони очилишини ёки фарзанд ўстириш ўрнига ит боқишни эрмак қилувчилар, истовчилар, ота-онага берган ошини миннат қилувчилар, ўзидан бошқани ўйламайдиган худбинлар, кўча демократиясини орзу қилувчилар, ўз мақсадига эришиш учун ҳеч нарсадан тап тортмайдиган шахсиятпарастлар бўлиши мумкин. Шубҳасиз, улар "чўқимай қарға бўлган, ўқимай мулла бўлган" қабилида ғарб демократиясининг билимдонлари бўлиб майдонга чиқадилар. Шундан кейин улар олақарға каби гўнг титишга киришиб кетадилар. Яъни ҳаётдаги ҳамма нарса уларга ёмон бўлиб кўринаверади. Ҳаммага, ҳамма нарсага, жамиятга, ҳар қандай тартиб-қоидага шубҳа билан қарашади. Афсуски, бундайлар менинг ҳамкасбларим орасида ҳам бор. Улар бировнинг аравасига тушиб олишади-ю, аммо уларнинг қўшиқларини нотўғри айтишади. Мен ўз иш фаолиятим мобайнида бундай "демократлар"нинг бир нечтаси билан юзма-юз келдим. Уларнинг хатти-ҳаракатларини кузатсангиз, ҳайратдан ёқа ушлайсиз.

Яқинда мени Тошкент шаҳар прокуратурасига чақиришди.

- Сиз бир ҳамкасбингизни ҳақорат қилибсиз, - деди аёл прокурор.

- Кимни, нима деб ҳақорат қилибман, юзлаштиринг, - дедим мен.

У ёзган одамни чақиртириб юзлаштирди.

- Норматов бир ходимни сенсиради, - деди хат муаллифи.

- Тўғри, ўғлим тенги бир ходимга сенсираб гапирдим, - дедим.

- Бор гап шуми? - сўради прокурор хат муаллифидан.

- Мен сенсирашни ҳақорат деб ҳисоблайман, - деди у.

- Ҳа, энди отаси тенги одам сенсираса нима қилибди, сиз ўзи ўзбекмисиз?! - ҳайратланди прокурор.

Шикоятчи гапни бурди:

- Сенсирашдан олдин хонага рухсатсиз кириб келди.

- Кимдан рухсат олиши керак? - сўради яна.

- Ходимнинг ўзидан.

- Ўз ходимидан хонага кириши учун рухсат олиши керакми?

- Демократик жамиятда шундай. Ходим рухсат берсагина бошлиқ киришга ҳақли.

Прокурор ажабланиб бир унга, бир менга қараркан, деди:

- Яхши, яна қандай даъвоингиз бор?

- Мақолаларни кўриб таҳрир қилади, - деди ниҳоят "демократ" ҳамкасб мақсадга кўчиб.

- Ахир бу раҳбарнинг вазифаси эмасми? - деди прокурор.

- Бу бевосита менинг бурчим, - дедим мен.

- Мустақил газетанинг материалларини кўришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ, - деди шикоятчи.

- Хато кетмаслиги учун таҳрир қилган яхши эмасми? - деди прокурор.

Тўғриси, мен "демократ" ҳамкасбимнинг қилиғидан уялиб кетдим.

Шаҳар прокуратурасида ўтган йили ҳам икки марта бўлганман. "Демократ" ҳамкасбларимдан бири мен ҳақимда совет тузумида тарбияланган одам газетага кураторлик қилмасин, деб ёзган бўлса, иккинчиси қўшиқчиликдаги камчиликлар ҳақида ёзган мақоламни ўтказмади, деб арз қилибди. Айтинг-чи, буларнинг прокуратурага нима алоқаси бор?!

Кураторлик дунёдаги ҳамма давлатларда ва барча ташкилотларда бор. Кимдир қайсидир соҳага ёки ишнинг маълум бир тармоғи учун масъул. Жаҳондаги барча оммавий ахборот воситаларида шундай. Бу раҳбар ходимлар ўртасида иш тақсимоти билан боғлиқ ҳолат. Мен ғарбнинг етакчи радиостанцияларида кураторлик борлигини биламан. Кураторликни демократияга қарши қўйиш қарқуноқдан чиққан "булбуллар"нинг иши.

Хабарингиз бор, ўтган йили дунёдаги энг йирик ва энг демократик радио - "Би-Би-Си"да хато хабар берилгани учун радиостанция раҳбарлари истеъфо беришди. Ғарбий Европадаги демократик давлатларда ҳам бундай мисоллар йўқ эмас. Айниқса, "Би-Би-Си"да берилган хато хабар ўтган йили анча шов-шувга сабаб бўлди. Ваҳоланки, ўтган йили бир ҳамкасбим мени демократияга қарши одам, деб шу радиога интервью берди. Наҳотки, бундай ҳамкасбларим демократияда ҳакамликка даъвогарлик қилиб ўзларини ҳам, ўзгаларни ҳам алдаётганларнинг асл мақсадларини тушунмаётган бўлсалар?! Ахир, улар "эшакда юким йўқ, йиқилса ишим йўқ" қабилида йўл тутишяпти-ку.

Шубҳасиз, биз демократик жамият қураяпмиз. Ҳозир ана шу жамиятнинг асослари яратилаяпти. "Бизнинг асосий узоқ муддатли ва стратегик вазифамиз аввалгича қолади - демократик давлат, фуқаролик жамияти қуриш жараёнлари ва бозор ислоҳотларини янада чуқурлаштириш, одамлар онгида демократик қадриятларни мустаҳкамлаш йўлидан оғишмай, изчил ва қатъият билан боришдир, - деди Ўзбекистон Республикаси Президенти Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатаси билан Сенати қўшма мажлисидаги маърузасида ва фикрини ривожлантириб сўзида давом этар экан, урғу бериб алоҳида таъкидлади: - Албатта, биз, аввалгидек, давлат ва жамиятни ислоҳ этиш ҳамда модернизация қилишда ўзбек моделининг муҳим таркибий қисми бўлган босқичма-босқичлик тамойилига бундан буён ҳам қатъий амал қиламиз".

Шошма-шошарлик, нусха кўчириш, миллий маънавият ва қадриятларни эътиборга олмаслик, бошбошдоқлик, худбинлик, кўча демократияси, бировнинг ноғорасига ўйнаш бизга мутлақо тўғри келмайди. Бу борада бизнинг ҳам ўз андозамиз бор. Бу андоза қонунларимиз, қарорларимиз, ўзбекона одобимиз, миллий қадриятларимиз мазмун-моҳиятида ифодаланган. Ўзларини жамиятдан, жамоадан, тартиб-интизомдан, одобдан, одамийликдан, қонун-қоидадан, қадриятлардан мутлақо холи, эркин деб ҳисоблайдиган "демократлар" буни билиб қўйишлари зарур. Биз ўзбек бўлиб туғилганмиз, ўзбек бўлиб яшаймиз. Биз миллат бўлиб яшаяпмиз, миллат бўлиб қоламиз.

Иброҳим НОРМАТОВ

Самарқанд нафис чинни буюмлар акциядорлик жамиятида бугунги кунда 50 турдан зиёд чинни буюмлари тайёрланмоқда. Корхонада ўзимизда мавжуд хомашёдан фойдаланилаётгани маҳсулотлар нархини арзонлаштириш имконини бераётир.

СУРАТЛАРДА: 1. Лаборатория ходими Дилафрўз Миссирова янги маҳсулотни кўздан кечирмоқда. 2. Безакчи-рассом Бобомурод Отамуродов чинни буюмга сайқал бераётир.

Бахтиёр АКРАМОВ олган суратлар.

"Ўзкимёсаноат":

Салоҳият ва имконият ортмоқда

(Боши 1-бетда)

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 23 январдаги "Кимё саноати корхоналари бошқарув тизимини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигида агрокимё хизматини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ "Ўзкимёсаноат" ДАКнинг янгича тизими тасдиқланган эди.

Айни пайтда компания тизимида 29 та корхона фаолият кўрсатяпти. Шундан бештаси давлат корхонаси, иккитаси қўшма корхона, 21 таси акциядорлик ва биттаси масъулияти чекланган жамиятдир. Айни пайтда бу корхоналарда қишлоқ хўжалигида кенг қўлланиладиган азотли ва фосфорли ўғитлар, дефолиантлар ва ўсимликларни кимёвий ҳимоялаш воситалари, сунъий кимёвий толалар ва халқ хўжалиги тармоқлари учун зарур бўлган турли хилдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Тақдимот маросимида компания тизимидаги корхоналарни янада ривожлантириш истиқболлари, мамлакатимиздаги хусусийлаштириш жараёнига хорижий сармоядорларни ҳам жалб этиш хусусида қатор фикр-мулоҳазалар билдирилди. Компания бошқаруви раиси Ғ.Иброҳимов, Давлат мулк қўмитаси раиси ўринбосари И.Яковлев, Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги раиси ўринбосари Ш.Баратов ва бошқалар сўзга чиқди.

Журналистлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга жавоб олдилар.

(Ўз мухбиримиз)

МАСЛО ХЛОПК. 813,8 ▼- 4,6 | САХАР 538,1 ▲ +13,8 | МУКА выс.сорт 280,2 ▼ -1,3 | МУКА 1 сорт 196,7 ▲ + 0,4 | МУКА 2 сорт 181,5 ▲ + 1,5 | ЦЕМЕНТ 29,4 ▼- 0,04

Фермернинг қўли баланд

(Боши 1-бетда)

Ҳукумат қарори асосида ўтган йили зарар кўриб ишлаётган ва паст рентабелли 10 та ширкат хўжалиги тугатилиб, уларнинг 15227 гектар ер майдони янги тузилган 558 та фермер хўжалигига тақсимлаб берилди. Мулкдорларга хизмат кўрсатувчи 10 та муқобил МТП, 8 та минерал ўғит билан таъминлаш шохобчаси, 10 та ёнилғи қуйиш шохобчаси, 10 та сувдан фойдаланувчилар уюшмаси, 7 та мини-банк, 6 та зооветеринария, 3 та ахборот-консалтинг шохобчалари ташкил этилди.

2004 йил қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи ҳисобланган пахтачиликда баракали бўлди. Фермерлар 67081 тонна пахта хомашёси топшириб, шартномани 105 фоизга бажаришди. Ҳосилдорлик ўртача 30,1 центнерни ташкил этди.

Вилоятда етиштирилган пахтанинг 60 фоизи фермер хўжаликлари ҳиссасига тўғри келади. Бу соҳанинг сардорлари кимлар? Улар муваффақиятининг боиси нимада? Фермер лафзининг ҳалол бўлиши учун қандай иш тутмоқ лозим? – сўраймиз.

– Бу ва шунга ўхшаш саволларга ҳар қадамда дуч келиш мумкин, - дейди суҳбатдошим – Қизилтепа туманидаги "Валиобод" фермер хўжалигининг соҳиби Раъно Валиева.

Бу фидойи аёл олий маълумотли тупроқшунос. Ҳар қандай техникани ўзи бошқариб, жамоасига меҳнатнинг қадрини нимада эканлигини кўрсата олади. Шу туфайли ўртачадек иқлими оғир ҳудудда жаннат яратишмоқда.

Фермер хўжалигида 78 гектар ер майдони бўлиб, 2004 йили 35 гектарда ғаллачилик билан шуғулланиб, 185 тонна дон етиштирди. 15 гектар пахта майдонидан 25 тонна ўрнига 65 тонна пахта хом ашёси топширди. Яна бир мисол. Хатирчи туманидаги "Гўзал Маржона" фермер хўжалигининг соҳиби Носир Эшмуродов олиб бораётган иш ҳам ибратли. Мулкдор 509 гектар ерда деҳқончилик қилади. Бунинг 460 гектари суғориладиган ерлардир.

Фермер хўжалиги ўтган йили давлатга 335 тонна ўрнига 435 тонна дон сотди. 220 тонна ғалла деҳқонларга бўлиб берилди. Аҳил жамоа гектаридан 35,4 центнердан пахта ҳосили олиб, давлатга 943 тонна дурдона топширди. Йил якунида 140 миллион сўм соф фойда кўрилиб, 12 та янги техника сотиб олинди.

Ўз ишининг ҳадисини олган фермерлар кўпчиликни ташкил этади. Чунончи, Қизилтепа туманидаги "Ҳалим – Олим", "Саъди бобо", Хатирчи туманидаги "Тошботир бобо", Кармана туманидаги Раҳим Исмоилов номли, "Пардо бобо", Навбаҳор туманидаги "Янгиер", "Ислом ота" сингари фермер хўжаликлари пахтачиликда юқори ҳосилдорликка эришиб, шартномавий режаларини 150-200 фоиздан ошириб бажардилар.

Вилоятда етиштирилган бошоқли доннинг 55 фоизи фермер хўжаликлари улушига тўғри келади. 2004 йили 99 минг тоннадан зиёд ғалла етиштирилди. Давлатга 41 минг тонна дон сотилди. Бу 2003 йилга нисбатан 25,6 минг тонна кўпдир. Қизилтепа туманидаги "Обидин" фермер хўжалиги ҳар гектар ердан 80 центнердан ҳосил кўтарди. Хатирчи туманидаги "Ғайбулла Тўраев", "Боғунур Умид", Кармана туманидаги "Анвар Аҳтамов", Конимех туманидаги "Сардор", Навбаҳор туманидаги "Мерган", Нурота туманидаги "Карим Жуман" фермер хўжаликлари ҳам ғалладан юқори ҳосил етиштиришди. Шунингдек, фермерлар эл дастурхонига кўплаб сабзавот, картошка, полиз, мева, узум, гўшт, сут, тухум етказиб бердилар.

Фермер хўжаликлари ғалла ва пахтадан мўл ҳосил олишида моддий-техника таъминотининг яхшиланганлиги алоҳида аҳамият касб этмоқда. Вилоят "Қишлоқхўжаликкимё" корхонаси туман бўлимлари талаб этиладиган азотли, фосфорли, калийли ўғитлар етказиб беришяпти. Навоий "Нефтмаҳсулотлари" унитар корхонаси томонидан ўтган йили агротехнологик картага асосан фермер хўжаликларига 7737 тонна, товар хом ашё биржаси орқали эса 2348 тонна дизел ёнилғиси етказиб берилди.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, 2004 йили эса ширкат хўжаликларига 602 тонна ёки бу 72,6 миллион сўмлик дизел ёнилғиси ортиқча ишлатган бўлса, фермер хўжаликлари 549 тонна ёки 66,2 миллион сўмлик бундай ресурс иқтисод қилинган.

"Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг" компанияси вилоят бўлими томонидан фермер хўжаликларига 85 та қишлоқ хўжалик техникаси етказиб берилди. Мулкдорларни молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида давлат эҳтиёжи учун пахта ва ғалла етиштирувчи фермер хўжаликларига 3454,5 миллион сўм бўнак маблағи ажратилди. Тижорат банклари ва бюджетдан ташқари фондлар ҳисобидан 2004 йили фермерларга 1110,9 миллион сўм кредит маблағлари ажратилди.

–Вилоят ҳокимлигининг амалий ёрдами туфайли фермер хўжаликлари раҳбарларининг иқтисодий, ҳуқуқий билимларини оширишга, қайта тайёрлаш борасида кўп хайрли ишлар олиб борилаяпти, - дейди Фарҳод Тўхтаев. - Кармана туман қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи ҳузурида ташкил этилган бизнес мактабида йил давомида 572 фермер хўжалиги раҳбарлари қайта тайёрлаш курсларида ўқитилди. Юз гектардан ортиқ ер майдони бўлган 64 нафар фермер хўжалиги раҳбарлари учун эса амалий семинар ташкил этилди.

Булардан ташқари республика деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси ташаббуси билан "Ўзбекистонда фермерликни ривожлантириш" мавзуида халқаро ўқув семинар ташкил этилиб, унга вилоятдаги 40 та фермер хўжалиги раҳбарлари жалб этилди. Американинг ЮСАИД ташкилоти билан ҳамкорликда вилоят ҳокимлиги, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси вилоят вакиллиги 6 туманда 180 фермер хўжалиги раҳбарлари билан икки кунлик ўқув семинарларида иштирок этишди, ҳуқуқий билимларини ошириш бўйича машғулотлар олиб борилди.

Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси Хатирчи, Навбаҳор, Нурота, Кармана, Конимех туман вакиллари томонидан ердан унумли фойдаланаётган, пахта, ғалла шартномаларини бажариб келаётган 196 фермер хўжалигига 2766 гектар қўшимча ер майдони ажратиш бўйича маҳаллий ҳокимликларга тавсияномалар киритилди ва ижобий ҳал этилди.

Хўжалик судлари томонидан 2004 йили 145 та фермер хўжалиги фойдасига 80705 минг сўм маблағ ундириб берилди. Шунингдек, 17 та фермер хўжаликларининг ер майдони ҳолати, ҳосилдорлиги, шартнома тузишдаги низоли масалалар юзасидан адолатли ҳал этилишига амалий ёрдам кўрсатилди.

Вилоят ҳокимлиги томонидан монополиядан чиқариш ва рақобатни кучайтириш бошқармасига МТПларнинг "Кейс" комбайнларида ғалла ўриш нархининг юқорилиги тўғрисида мурожаат билан чиқилиб, бир гектар ғалла майдонини ўриш баҳосини 1435 сўмга камайтиришга эришилди.

Давлатга ғалла, пахта топшириш шартномаларини сурункали равишда бажармай келаётган 176 фермер хўжалигининг 3171 гектар ер майдони белгиланган тартибда қайтариб олинди.

- Бу йил фермерлар сони қанчага кўпаяди ва улар олдидаги вазифалар нималардан иборат бўлади? - сўраймиз.

- 2005 йил 10 ширкат хўжалиги ўрнида 749 та янги фермер хўжаликлари тузилади, - дейди вакиллик директори, - уларга пахта ва ғалла етиштириш учун ер майдонлари ажратилади. Шундай қилиб пахтанинг 72 фоизи, доннинг 62,5 фоизи фермерлар зиммасига тўғри келади.

Президентимиз Оқсарой қароргоҳида Вазирлар Маҳкамасининг янги таркиби билан бўлган учрашувда: "Модомики, фермерлик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг самарали усули экан, бу ҳаракатга кенг йўл очиб бериш, фермерларни мулк эгасига айлантириш, масъулиятини ошириш, ерни уларга 50-100 йилгача муддатга ижарага бериш, ҳисоб-китоб ишларини тўғри йўлга қўйиш орқали бу масалага эришиш мумкин", деб таъкидлади.

Бу улуғвор вазифаларни адо этиш учун мамлакатимизда зарур шарт-шароитлар яратилаётганлиги мулкдорларни янги марраларга ундамоқда.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Изланиш самараси

Вазирлар Маҳкамасининг "2005 йилда пахта етиштиришнинг прогноз ҳажмлари ва ғўзани навлар бўйича жойлаштириш тўғрисида"ги қарорида соҳа ходимлари зиммасидаги ғоят муҳим вазифалар алоҳида таъкидланган.

Ушбу ҳужжатда бу йил мамлакатимиз далаларида экиладиган истиқболли пахта навлари кўрсатиб ўтилган. Улар орасида Ўзбекистон Фанлар академияси Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси институти селекционер олимлари, мутахассислари томонидан яратилган пахта навлари ҳам борлиги бизни бир жиҳатдан фахрлантирса, иккинчи томондан зиммамизга янада катта масъулият юклайди.

ИБРАТ

Мазкур қарорда тезпишар навлардан бири саналадиган "АН-Боёвут-2" Жиззах вилоятида 69,2, Навоийда 14,2, Сирдарёда 78,4, Тошкент вилоятида 16,9, республикада жами 178,7 минг гектар майдонда экилиши кўрсатилган. У мамлакат бўйича 2005 йил учун танлаб олинган навлар орасида кўп майдонга экилиши жиҳатидан тўртинчи ўринни эгаллайди. Ана шу фикрларни фахр-ифтихор ила таъкидлаётганимиз бежиз эмас. Қарийб чорак асрдан бери экилиб, ўзининг нав хусусиятларини яхши сақлаб келаётган "АН-Боёвут-2"нинг дунёга келишига Ҳамидбек Ашурбеков ва Собир Одилов сингари жонкуяр селекционерлар ҳаммуаллиф сифатида катта ҳисса қўшишган. Устозлар биз – шогирдларига игна билан қудуқ қазишга тенглаштириладиган селекция ишининг сир-асрорларини сидқидил ўргатишиб, янгилик яратишга ундаб келишади. Деярли ярим асрдан бери фанга хизмат қилиб келаётган Собир ака Одиловнинг фидойилиги, қийинчиликлардан чўчимаслиги ва камтарлиги биз шогирдлари учун ибрат мактаби саналади.

Устозимиз ўзларининг барча куч-ғайратлари, билим ва тажрибаларини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, хусусан, селекция ишига бахшида этиб келаяптилар. У кишининг Сирдарё вилояти Боёвут туманидаги пахтачилик хўжаликларида илмий экспедиция мутахассислари сафида фаолият кўрсатган даври изланишларга бойлиги, сермаҳсуллиги билан ажралиб туради. Худди шу йилларда Мирзачўлда пахтанинг серҳосил, турли касалликларга чидамли "АН-Боёвут-2" нави яратилди, дала шароитида экиб кўрилди, районлаштирилди, давлат синовидан ўтказилди. Ана шу ишларнинг барчасида Собир Одилов янги нав муаллифларидан бири сифатида фаол қатнашди. Бу нав ҳозирги пайтда мамлакатимизда катта майдонларда экилиб, кутилган самарани бераётган экан, ана шу ютуқларда изланувчан селекционернинг ҳиссаси катта эканлигини таъкидлаш зарур.

Собир Одилов селекция ишлари билан шуғулланиш баробарида илмий тадқиқотлар ўтказиб, фанни ривожлантиришга ҳам муносиб улуш қўшиб келаяпти. Унинг номзодлик диссертациясида ҳам айнан шу соҳага дахлдор муаммолар илмий тадқиқ этилиб, муҳим хулосаларга келинган ҳамда тавсиялар ишлаб чиқилган. Унинг олтмишдан зиёд илмий мақолалари журналлар ҳамда тўпламлардан жой олган. Россия, Латвия ва бошқа мамлакатларда ўтказилган халқаро илмий анжуманларда қатнашганлиги ҳам қишлоқ хўжалиги соҳасини тараққий эттиришга ўз улушини қўшаётганлигини кўрсатади. Устозимиз "Шуҳрат" медали билан мукофотланганлиги унинг меҳнатлари истиқлол йилларида муносиб тақдирланиб келинаётганлигидан далолат беради.

С.НАБИЕВ,
биология фанлари номзоди.

Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти Тошкент шаҳар ҳудудий бўлими томонидан Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги "ARKIMPEKS" МЧЖга берилган № 0027557 сонли рецензия карточкаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утерянный диплом № 203655, выданный 29.04.1998 г. на имя Халиковой Дильдоре Шакирджановне Узбекским государственным университетом мировых языков, считать недействительным.

Утерянный диплом № 078911 (№ ПТ-I), выданный 1990 г. на имя Никотиной Людмиле Александровне Ташкентским культурно-просветительным техникумом, считать недействительным.

Утерянное свидетельство о восьмилетнем образовании А-№095088, выданный 1992 г. на имя Головачеву Михаилу Ивановичу средней школой № 91 Сабир Рахимовского района г.Ташкента, считать недействительным.

СП "UNIFAM CO LTD" сообщает, что утерянные документы - оригинал Устава, зарегистрированный Министерством Юстиции за № 2952 от 27 октября 1998 г. и учредительный договор, считать недействительным.

Тошкент шаҳар Ер муносабатлари ва кўчмас мулк кадастрини тартибга солиш Бош бошқармаси томонидан Сирғали тумани Спутник даҳаси 7-мавзе, 2-уй манзилидаги бино учун жисмоний шахс Иргашев Абдужамил Абдуллаевичга берилган № 1878562537 рақамли кадастр ҳужжати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утерянный диплом К № 069599, выданный на имя Файзиевой Ироды Гайратовны Ташкентским политехническим колледжем 2004 г, считать недействительным.

Ўзбекистоннинг йирик ва универсал банкларидан
ХАЛҚ БАНКИ
BANK
Мижозларга 20 га яқин жозибадор омонат турларини жорий этган ҳолда "МАРЖОН" – қисқа муддатли омонат турини ТАКЛИФ ЭТАДИ.
Омонатга пул маблағлари **6 ой** муддатга, йиллик **32 фоиз** даромад тўлаш шарти билан камида **50 000 сўм** миқдорида Халқ банкининг барча муассасаларида қабул қилинади.
ОМОНАТИНГИЗНИ ИШОНЧЛИ БАНКДА САҚЛАНГ ВА КЎПАЙТИРИНГ!
Мурожаат учун телефонлар: 173-69-15, 173-69-16 (ички 126, 109)

Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги "MILLIY SPORT MARKAZI" давлат унитар корхонаси (ОКПО 17820842, ОКОНХ 91700) тугатилади. Даъволар эълон босилган санадан бошлаб икки ой давомида қабул қилинади. Тел.: 41-35-72; 47-59-79.

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмасига қарашли хўжалик ҳисобидаги коммунал бўлими (ОКОНХ 91110, ОКПО 17435127) тугатилади. Даъволар эълон чоп этилган санадан бошлаб икки ой муддатда қабул қилинади. Тел.: 67-18-68.

Тошкент шаҳар Ер муносабатлари ва кўчмас мулк кадастрини тартибга солиш Бош бошқармаси томонидан 2002 йили "NAVRUZ-FT" Ўзбекистон-Австрия қўшма корхонасига берилган № 23-2002 реестр рақамли, Юнусобод тумани 9-мавзе, Мирзааҳмедова-Қорақамиш кесишувида жойлашган қурилиши тугалланмаган бино ва иншоотларнинг кадастр ҳужжати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Ер муносабатлари ва кўчмас мулк кадастрини тартибга солиш Бош бошқармаси томонидан Собир Раҳимов тумани Мухбир кўчаси 2-уй манзилидаги бино учун фуқаро Бекбаев Сайфуллога берилган № 5906898270 рақамли кадастр ҳужжати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Яккасарой туманидаги "GREAT MOGUL" хусусий фирмаси ўз Низом жамғармасини 32640000 сўмдан 3000000 сўмга қадар камайтираётганини маълум қилади.

Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги "TEXNAMID" МЧЖ тугатилмоқда. Даъволар эълон чоп этилган санадан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Республика ташкилотлари, фермер хўжаликлари раҳбарлари ва аҳоли диққатига!

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги ўрмон хўжалиги бош бошқармаси, ташкилотлар ва Республика аҳолисига турли хил манзарали ва мевали кўчатлар сотишни маълум қилади.

Сиз мамлакатимизнинг барча вилоятларидаги ўрмон хўжаликларидан маҳаллий шароитларга мос бўлган, кўчатхоналарда етиштирилган кўчатларни ва терак қаламчаларини қулай нархларда исталган миқдорда нақд пулга ёки пул ўтказиш йўли билан харид қилишингиз, шу билан бирга кўчат экиш агротехникалар ҳақида зарур тавсияларни олишингиз мумкин.
Арча (можжевельник), Туя, Қарағай, Сарв (Кипарис), Эман, Қайрағоч, Заранг, Каштан, Чинор, Терак, Мажнунтол, Тол, Шумтол, Катальпа, Айлант, Жийда, Наъматак, Олма, Ўрик, Шафтоли, Нок, Ёнғоқ, Бодом каби турли хил мевали ва манзарали кўчат турларини таклиф қиламиз.

Мурожаат учун манзил:

700113, Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Қатортол кўчаси 21 уй. Ўрмон хўжалиги бош бошқармаси. Телефон: 173-43-86, 173-19-81

700033 Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, Жўрабек Астонов, 15, Тошкент ўрмон хўжалиги. Телефон рақами: 192-97-62

742001 Нукус шаҳри, Акманғит шоҳ кўчаси 92 уй Қорақалпоғистон Республикаси ўрмон хўжалиги бошқармаси. Телефон рақамлари: 83612292023, 83612292030

705017 Бухоро шаҳри, Газли шоҳ кўчаси 11 уй. Вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақами: 83652241597

708000 Жиззах шаҳри, О.Азимов кўчаси 24 уй. Вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақами: 83722224047

713200 Қарши шаҳри, Эски Анҳор кўчаси 4 уй. Вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақамлари: 83752261412, 83752260462, 83752260432

706800 Навоий шаҳри, Низомий кўчаси 24 уй. Навбаҳор Бош ўрмон хўжалиги, телефон рақамлари: 84362240901, 84362241188

703025 Самарқанд шаҳри, Ўрмон хўжалиги поселкаси 25 уй Вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақами: 83662330274

707000 Гулистон шаҳри, Сайхун кўчаси 41 уй. Сирдарё вилояти ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақамлари: 83672252758, 8367254144

732006 Термиз шаҳри, А.Икромов кўчаси 274 уй. Сурхондарё вилояти ўрмон хўжалиги бошқармаси, телефон рақами: 83762251262

710017 Андижон шаҳри, Семашко кўчаси 52 уй. Андижон ўрмон хўжалиги, телефон рақами: 83742242601

712000 Фарғона шаҳри, Б.Мақсумов кўчаси 70 уй. Фарғона ўрмон хўжалиги, телефон рақамлари: 83732243973, 83732244167

716003 Наманган шаҳри, Форобий кўчаси 21а уй. Наманган ўрмон хўжалиги, телефон рақами: 83692332895

740000 Урганч шаҳри, Хонқа кўчаси 123 уй. Хоразм ўрмон хўжалиги, телефон рақамлари: 83622256276

YETTI IQLIMDAN BIR SHINGIL

УЗОҚҚА ЧЎЗИЛМАГАН СУКУНАТ

Исроил ҳукумати Фаластин мухторияти билан тузилган тинчлик шартномасини бекор қилиши мумкин.

Исроил бош вазири Ариэл Шарон Фаластин раҳбарияти терроризмга қарши жиддий курашга кирмас экан, ҳарбий операциялар давом эттирилишини, ваъда қилинган 400 нафар фаластинлик жангарилар қамоқдан озод этилмаслигини маълум қилди.

Ўтган ҳафтада Исроилдаги "Stage" тунги клуби ёнида содир этилган теракт бунга сабаб бўлмоқда, дея ёзади Haaretz газетаси. Қўпорувчилик шу йилнинг 8 февралида ўзаро тузилган битимдан буён содир этилган илк теракт ҳисобланади. Унинг оқибатида 4 нафар исроиллик ҳалок бўлиб, 50 нафари жароҳат олган. Портлашларни амалга оширганликда Фаластиндаги "Ислом жиҳоди" экстремистик гуруҳи гумон қилинмоқда.

САДДАМ УКАСИ ҚЎЛГА ОЛИНДИ

Саддам Ҳусайннинг яқин қариндошларидан бири Сабави Иброҳим ал-Тикритий қўлга олинди.

Сабави Иброҳим Саддам Ҳусайн бошқаруви даврида унинг маслаҳатчиси ва Ироқ хавфсизлиги бошқармаси бошлиғи сифатида фаолият юритиб келган. У қидирувдаги 36 нафар асосий шахслардан бири бўлиб, Ироқдаги жангариларни молиявий қўллаб-қувватлаш ва терактлар содир этганликда айбланиб келинган.

Associated Press ахборот агентлиги хабар қилишича, Сабави Иброҳим билан бирга Сурияда қўлга олинган 29 нафар БААС партияси аъзолари Ироққа келтирилган.

ЧЕКИШГА ҚАРШИ ЖИДДИЙ КУРАШ

Тамаки маҳсулотларини истеъмол қилишга қарши курашувчи халқаро битим кучга кирди.

Бутунжаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти (БССТ) ташаббуси билан йўлга қўйилган мазкур конвенцияга 168 давлат имзо чекди. Бу давлатлар беш йил ичида тамаки маҳсулотларига реклама бериш, унга ҳомийлик қилишни ман этиши ва жамоат жойларда тамаки чекишни тақиқлаши лозим. Шунингдек, сигареталар қутисининг 30 фоизига унинг зарарлари хусусида огоҳлантирувчи маълумотлар бериш керак.

БССТ экспертлари маълумотларида келтирилишича, айни дамда тамаки истеъмол қилиш оқибатида дунё бўйича ҳар йили 4,9 миллион одам вафот этмоқда. Юқоридаги конвенция амалга тадбиқ этилмаса, 2030 йилга бориб бу кўрсаткич 10 миллионга етиши мумкин экан.

АКА-СИНГИЛ НОМЗОДЛАР

Қирғизистон Республикасида парламент сайловлари бўлиб ўтди.

Қирғизистон Марказий сайлов комиссияси маълумотларига кўра, овоз бериш жараёнларининг якунланишига бир соат қолганда сайловчилар кўрсаткичи 45 фоизга етган.

Сайловларда мамлакат президенти Асқар Акаевнинг ўғли ва қизи ўз номзодларини илгари суриб, рақибларини ортда қолдиришган. Айдар Акаев Кеминск сайлов округида 80 фоиз овоз тўплаган бўлса, Марказий Осиё Оға Хон фонди бошлиғи Бермет Акаевани 45,5 фоиз сайловчилар қўллаб-қувватлаган дея хабар беради ИТАР ТАСС ахборот агентлиги.

НАМОЙИШЧИЛАР ТАЛАБИ

Ливанда оммавий норозилик намойишлари бўлиб ўтмоқда.

ВВС хабар беришича, айни дамда Байрут шаҳридаги марказий бошқарув идораларига элтувчи йўллар полиция томонидан тўсиб қўйилган. Кўп минг сонли намойишларга мухолифат лидери Волид Жумблатт бошчилик қилмоқда. Намойишчилар талабига кўра, Ливан ҳукумати собиқ бош вазир Рафиқ Харири қотилларини зудлик билан топиб бериши ва Сурия ҳарбийларини мамлакатдан чиқариб юбориши лозим.

"ОСКАР" ТАҚДИМОТИ

Бутун жаҳон кино соврини "Оскар" ўз эгаларига топширилди.

Клинт Иствуд фильми "Миллион долларлик қиз" энг яхши рол, энг яхши аёл роли, режиссёр ва энг яхши фильм номинацияси бўйича тўртта "Оскар"га муносиб деб топилди.

Йилнинг энг яхши фильми номинациясига эса "Авиатор", "Сеҳрли мамлакат", "Рэй" кино картиналари лойиқ кўрилди.

INTERNET хабарлари асосида
Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2005 йил 1 мартдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	847,89	1 Польша злотийси	362,07
1 Англия фунт стерлинги	2061,70	1 СДР	1635,03
1 Дания кронаси	191,32	1 Туркия лираси	831,36
1 БАА дирхами	292,01	1 Швейцария франки	924,77
1 АҚШ доллари	1072,46	1 ЕВРО	1423,26
1 Миср фунти	185,55	10 Жанубий Корея вони	10,68
1 Исландия кронаси	17,72	10 Япония иенаси	102,41
1 Канада доллари	867,83	1 Россия рубли	38,61
1 Хитой юани	129,58	1 Украина гривнаси	202,39
1 Малайзия ринггити	282,26		

Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

ШРОТ 69,7 ▲+ 4,8 | ШЕЛУХА 28,8 ▲+ 4,5 | АРМАТУРА 421,5 ▲ + 6,5 | МЕДНАЯ КАТАНКА 3374,2 ▼-112,8
Символы цен: ▲+ Увеличилась; ± не изменилась; ▼- Снизилась; +0,0 на сколько сум
Сум/кг UZEX.COM УзРТСБ

Ойбек буюк адиб бўлиши баробарида давлат ва жамоат арбоби ҳам эди. Ойбек домла Қорақалпоғистондан депутатликка номзод этиб кўрсатилган йилларда бу диёрга келиб, сайловолди учрашувлари ўтказгани, халқ билан бевосита мулоқотда бўлганини қарияларимиз ҳозиргача эслаб юришади.

Адиб ҳадя қилган сурат

Ойбек таваллудининг 100 йиллигига

Яқинда берунийлик шоир ва мусаввир Алибек Абдураҳмонов амакиси Нуриддин оға Абдураҳмонов хонадони оилавий альбомида Ойбекнинг ноёб суратларидан бири сақланаётганини айтиб қолди. Табиийки, ҳар қандай журналист бундай топилмага бефарқ қарамайди. Шу куниёқ Нуриддин оғанинг уйини топиб бордик ва суратни кўриб, ундан мазкур расмнинг тарихи ҳақида сўзлаб беришини илтимос қилдик.

– Мен ҳозир 79 ёшдаман, - деди Нуриддин оға. - Қарилик туфайли кўп воқеалар хотирамдан ўчиб кетган. Шундай бўлса-да, буюк инсон Ойбек билан учрашганимни, у киши сиймосини кўрганимни, суҳбатларини озгина бўлса-да эшитганимни унутганим йўқ. Агар янглишмасам, 1955-1956 йиллар эди. Бир куни бошлиғим Нуриммат ака Эшматов мени чақириб, эртага адиб Ойбек уларникига меҳмонга келишини айтиб қолди ва мени ҳам таклиф қилди. Ҳаяжонланиб кетдим. Чунки адибни биз фақат китоб, газета-журналлар саҳифалари орқалигина билардик, ундай буюк ёзувчи билан юзма-юз ўтириб суҳбатлашиш мўъжизадай бир тасаввур туғдирарди. Дарвоқе, Нуриммат Эшматов ҳақида икки оғиз сўз. Бу инсон савдо соҳасида ишласа-да, адабиёт ихлосмандларидан бири эди. Унинг кутубхонасида IX-XVIII асрлар араб, форс қўлёзма илмий-бадиий асарлари, жаҳон адабиёти намояндаларининг ўзимизнинг шоир, ёзувчиларнинг китоблари сақланарди. Нуриммат Эшматов яхшигина ижодкор ҳам эди. Унинг қатор пьесалари 50-йилларда Қорақалпоғистон театрларида қўйилганлиги гувоҳиман. Нуриммат ака Ойбекнинг Тўрткўл шаҳрига сайловолди учрашувига келганлигини эшитиб, уни излаб боради, адибни уйига бир пиёла чой ичиб кетишга кўндиради.

Ойбек домла истараси иссиқ, жингалак, қалин сочлари орқага қайрилиб таралган, пешонаси кенг, кўзлари чақнаб турадиган салобатли одам экан. Даврадагилар унинг ҳар бир сўзини жон қулоғи билан эшитиб ўтирар, кулимсираб гапираётган адибдан кўз узишолмасди. Мен чой, овқат ташиб юрганим учун уларнинг суҳбатини тўлиқ эшита олмадим. Аммо бир кирганимда Ойбек даврадагиларга ўз расмини тақдим қилаётган экан. Шунда у менга ҳам биттасини ҳадя қилди. Сиз излаб келган расм шу эди. Мен уни кўз қорачиғимдай асраб келаман.

Нуриддин оға Ойбек билан ёнма-ён туриб расмга тушган одамлардан фақат биттаси – қорақалпоқ халқининг машҳур жирови Қурбонбой жировни аниқ таниди. Афсуски, бошқаларининг исми-шарифини эслай олмади.

Қурбонбой жиров асли Тўрткўл туманининг Шўрохон мавзесида туғилган, унинг қорақалпоқ халқ оғзаки ижоди ривожида тутган ўрни ниҳоятда улкан. У куйлаган "Қирққиз", "Эр Зивар", "Ширин-Шакар", "Едиге", "Қоблан", "Алпомиш", "Шаҳриёр", "Илмхон", "Бузаман", "Эр Қосай", "Жаҳоншо", "Қурбонбек" достонлари халқ орасида жуда машҳур эди. Ойбек унинг ижоди билан яқин таниш бўлган. Шунинг учун ҳам уни ёнига ўтказиб расмга тушган. Жиров 1958 йилда 82 ёшида вафот этган бўлиб, Ойбек билан учрашган пайтида тахминан 80 ёшларда эди. Расмда юқори қаторда турганларниг кимлигини аниқлаш имкони бўлмади. Балки жамоатчилик орасида уларни танийдиганлар учраб қолар.

Қурбон ШОНИЁЗОВ,
Беруний туман "Халқ минбари" газетаси бош муҳаррири.
Ҳидоят АҲМЕДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Қўлланмами, "қўлбола" тарих?..

(Боши 1-бетда)

Муаллифларнинг ютуқлари, келтирилган янгиликларга тўхталиб ўтирмоқчи эмасмиз. Аммо, мутолаа жараёнида бизда пайдо бўлган эътирозлар тобора ортиб борганлиги боис ушбу мақолани ёзишга киришдик.

Албатта, бу ўринда ушбу манбадан иқтибослар келтирмасдан илож йўқ. Унинг кириш қисмида шундай дейилади: «Педагогик технологияларни ўқув жараёнига олиб киришда қуйидаги ишларни амалга ошириш мақсадга мувофиқ: (шу жойнинг ўзида бир неча тавсиядан кейин яна бундай дейилади) – илғор педагогик технологияларни амалда қўллаш тажрибаларини таҳлил этиш, умумлаштириш, оммалаштириш бўйича тизим, қўлланмалар яратиб, таълим муассасаларига етказиш» (5-бет).

Шу ўринда савол туғилади: нахотки, ўқитувчи янги педагогик технологияни ўқув жараёнига киритиши учун у-бу технологияни олдин ёки кейин бошқа бир ўқув муассасига етказиши керак?

Ҳаммуаллифлар «Педагогик технология – бирор ишда, маҳоратда, санъатда қўлланиладиган усуллар, йўллар йиғиндиси» (7-бет) деб изоҳлагандан кейин кўчирмалар келтиришади ва бу атамага доир бошқа қарашлар ҳам борлигини бир неча олим ва педагоглар фикрини изоҳлашади. Шундан кейин хулоса қилиб бу ҳақдаги таърифларни умумлаштиради (10-бет) ва олтита таърифдан кейин шундай деб ёзилган: «Демак, педагогик технология инсонга (таълим-тарбия олувчига) олдиндан белгиланган мақсад бўйича таъсир ўтказиш фаолиятидан иборат». Яна ўйлаб қоласан киши. Педагогик технология ўз-ўзидан фаолият кўрсатолмайди, демак, фаолият кимнинг фаолияти? Агар биз ўқув жараёни кўзда тутилаётганлигидир, деганимизда ҳам, ўқувчининг фаолиятими, ўқитувчиникими, англолмаймиз.

Қўлланмани ўқишда давом этар эканмиз, ҳеч бир тарихимизда кўз кўриб, қулоқ эшитмаган аллақандай "тамойиллар" тилга олинганидан ҳам ажабландик. Ҳам ранжидик. Китобнинг ўн тўртинчи, айниқса, 35-бетида Ўзбекистондаги таълимнинг айрим тарихий турлари XVII асрда Я.А.Каменскийнинг дидактик тамойиллари асосида шаклланганлиги айтилади. Бирдан "Нахотки?" дегинг келади. Ахир, советлар даврида ўз тарихимиздан кўз юмиб Россия тарихига сиғинардик. Бугун эса кўзимизни очдик. Шундай кезда ҳам юртимизда таълим XVII асрга дидактик тамойиллар асосида шаклланганлигини ўқиш бериш... беписандликми ёки лоқайдлик, деган аччиқ савол туғилади.

37-бетга келиб эса ўлкамизда мактаблар араблар босқинидан кейин пайдо бўлганлиги таъкидланади. Шунда беихтиёр биз – туркийлар тарихи, сўғду ўрхун хатларимиз, бобомиз Берунийнинг қадриятларимизнинг йўқотилганлигини айтиб араб истилосидан нолишларини ёдга оламиз-да, Чингиз оғанинг Манқуртини эслаймиз. Шу тарика юртимизнинг афсусга тўлиб турган пайтда 38-бетни очар экансиз, юртимиз «Тотор-Мўғул» босқини остида бўлганлигини ўқиб ёқа ушламасдан илож йўқ.

Яна бир ўринда бобокалонимиз Мирзо Улуғбекнинг ютуқлари тилга олинади-да ва шу жойнинг ўзидаёқ «XIX аср ўрталарига қадар ўлка олимларининг илмий изланишлари, асосан фалсафа ва тарих соҳасида катта самара берди» дейилиб, алломаларимизнинг минерология, ҳандаса, математика, астрономия, тиббиёт ва бошқа соҳаларнинг ривожига қўшган катта ҳиссалари ёдга олинмайди. Фақат 48-бетдагина муаллифларнинг «савод ўргатиш технологиясининг қадим замонлардан бошлаб Ўзбекистон ҳудудида бир неча усуллари шаклланган ва амалда қўлланиб келинган» мазмунидаги эътирофларини ўқиб, "хайрият", деймиз. Аммо бир бет ўтмай яна... ҳижо усули, изоҳли ўқиш усули Тошкентда XIX асрнинг 90-йилларида бошланган, дейилганида, очиғи, сочингиз тикка бўлади. Ахир араб алифбоси истилосидан кейин ташкил топган мактабларда ҳижо ва изоҳли ўқишлар бўлганлигига ишонмасликни қандай изоҳлаш мумкин?!

Қўлланманинг яна бир жойида «ёзувдан юқори табақа вакиллари фойдаланган», дейилган фикрга дуч келасиз ва айримларнинг нафақат марксизм даҳоларининг синфий ёндошиш усули ҳамон «ўлмаган»лигига амин бўласиз.

Яна «Педагогик технология мезонлари»га қайтайлик. Қўлланманинг 19-бетида муаллифлар ёзади: «Технология универсал хусусиятга эга бўлиб, у ҳар бир мутахассис томонидан амалга оширилиши, бир хил даражада бажарилиши ва кўзда тутилган мақсадга эришиш мумкин».

Муаллифлар бу жойда демоқчи бўлганларини тушуниш анча қийин. Балки улар "Технология универсал хусусиятга эга бўлиб, у ҳар бир мутахассис томонидан изчиллик билан тўғри амалга оширилганда, бир хил даражада бажарилганда, кўзда тутилган мақсадга эришиш мажмуасидир", демоқчи бўлгандир. Бунинг учун қўлланмани ўқиётган ҳар бир ўқувчи ўта зукко, имомидан тушунадиган бўлиши керакка ўхшайди.

Қўлланмада яна "Педагогик технологиянинг асосий таркибий қисмлари" схемада педагогик технология натижаси сифатида «таълим-тарбия» кўрсатилади (28-бет). Ажабо, педагогик технологиянинг таркибий қисми сифатида таълим-тарбияни кўрсатиш мумкиндир, аммо унинг натижаси сифатида жараённи кўрсатмоқ қандай бўлар экан? Мантиқан олганда, бизнингча, педагогик технология жараёнининг натижаси билим, кўникма, комил инсон ҳисобланади. Қизиғи, айнан шу қўлланманинг 31-бетидаги саккизинчи схема эса бизнинг фикримизни тасдиқлайди.

Демак, муаллифлар қўлланмада бир масалада турлича хулосалар бермоқда. Бу хулосалар орасида "Мактабда боланинг ўзлаштиришини таҳлил қилишнинг бош сабаби – уларнинг саводлари (ўқиш, ёзишлари) ёмонлиги ҳисобланади» (64-бет) дейилганидан кейин, "Балли, э, домлалар, хулоса бундай бўлади-да!" дегинг келади. Қўлланманинг 66-бетидан яна бир намуна. "Фаоллик даражаси билан ўзлаштириш орасида бевосита даҳлдорлик йўқ", дейилган. Ахир бу хулоса бутун бир психология фанини инкор қилмаяптими?!

Қўлланма мавзу, кўрсатилган вазифалар, ечилиши лозим бўлган муаммолар ўз долзарб, тўғри, аммо унинг жиддий камчиликлар билан чоп этилгани жуда ачинарли ҳолдир. Бир нарса аён, тарих мангу ҳақиқатдир ва у содир бўлиб бўлган, шу боис уни "қўлбола" қилиб "яратиб" бўлмайди.

Маҳмуд ЙЎЛДОШЕВ,
психология фанлари номзоди.

МУШТАРИЙ ИЛҲОМИ

Яхшилик

(ТЎРТЛИКЛАР)

Қўлингдан келгунча яхшилик қилгил,
Дуои-савобни шунда деб билгил.
Қўлингдан яхшилик келмаса агар,
Ёмонлик ҳам қилма – яхшилик шул, бил.

***

Бировга меҳр бериб, акам, дедим,
Биридан меҳр кўриб, укам, дедим.
Дўстларим кўп садоқатли, воажаб,
Ғаним қолиб – қадрдондан панд едим.

***

Совға-салом олар бўлсанг, ўзинг менинг бахтим, деding,
Бир мансабга миндираман, қатъий менинг аҳдим, дединг.
Вақтлар ўтиб, кучлар кетиб имконларим узилган кун,
Эшигингни очмай туриб: сўраётган у ким, дединг.

***

Баъзилар умр бўйи тирноққа зор ўтади,
Кимдир қизни хушламай, фақат ўғил кутади.
Қиркта эса қилиғи, ўнтасининг ўрни бор,
Хоҳ қиз бўлсин, хоҳ ўғил фарзанди бор ютади.

Комил СИНДОРОВ

SPORT OLAMIDA

ЛИНАРЕС ТУРНИРИ:

Қосимжоновда ҳозирча ҳаммаси яхши...

23 феврал куни Испаниянинг Линарес шаҳрида шоҳмот бўйича йилнинг энг йирик турнири бошланди.

22-бор ташкиллаштирилган мазкур мусобақада бу йил Гарри Каспаров (Россия), Вишванатан Ананд (Ҳиндистон), Майкл Адамс (Англия), Петер Леко (Венгрия), Франсиско Вальехо (Испания), Веселин

Топалов (Болгария) ва ҳамюртимиз Рустам Қосимжоновлар иштирок этишмоқда.

Турнирнинг биринчи турида мезбонлар вакили Франсиско Вальехога қарши дона сурган ватандошимиз дуранг натижа қайд этди. Турнинг қолган учрашувларида эса қуйидаги натижалар қайд этилди: Топалов – Адамс 1:0; Леко – Каспаров 0,5:0,5. Иккинчи тур учрашувларидан ўрин олган ФИДЕнинг 2004 йилдаги чемпиони Рустам Қосимжонов ва ФИДЕ рейтингида биринчи поғона соҳиби Гарри Каспаровлар ўртасидаги баҳс мухлислар ва мутахассислар томонидан катта қизиқиш уйғотганди. Муросасиз кечган баҳс олти соатдан сўнг дуранг билан якунланди. Турдаги қолган гроссмейстерлар ўртасидаги беллашувлар эса қуйидагича якунланди: Адамс – Леко 0,5:0,5; Ананд – Топалов 1:0.

Учинчи тур баҳсларида эса ҳамюртимиз дунёнинг кучли "ақл гимнастикаси" усталаридан бири Майкл Адамсга қарши дона сурди. Кескин курашлар остида ўтган бу баҳсда ҳам томонлар муроса кўчасини танлашди – 0,5:0,5.

Россиялик шоҳмотчи Гарри Каспаров эса ушбу турда бу йилги Линарес турниридаги биринчи ғалабасини нишонлади. Франсиско Вальехони мағлубиятга учратган Каспаров икки очко билан турнирда пешқадамликни ўз қўлига олди.

Тўртинчи турда Рустам Қосимжонов яна бир кучли гроссмейстер Вишванатан Анандга қарши дона сурди ва тўртинчи дуранг натижани қайд этди – 0,5:0,5. Майкл Адамс Франсиско Вальехони мағлубиятга учратган бўлса, Веселен Топалов ва Петер Леколар ўртасидаги баҳс дуранг билан якунланди.

Мусобақанинг бешинчи турида эса ҳамюртимиз болгариялик шоҳмотчи Веселен Топалов билан куч синашди ва бу баҳсда ҳам дуранг натижа қайд этди.

Ҳозирча якунланган бешинчи тур баҳсларидан сўнг Гарри Каспаров 3 очко тўплаган ҳолда пешқадамлик қилмоқда. Ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов ва Вишванатан Анандлар ҳисобларида эса 2,5 очкодан мавжуд. Петер Леко, Веселен Топалов, Майк Адамслар икки очкодан жамғаришди. Мезбонлар вакили Франсиско Вальехо эса бор-йўғи бир очко тўплади.

Мукофот жамғармаси 297000 еврони ташкил қилган «Super Grandmasters Chess tournament» турнирининг сўнгги тур баҳслари 10 март куни ўтказилади.

ЯНА БИР РЕКОРД

Россиялик енгил атлетикачи Елена Исинбаева янги жаҳон рекордини ўрнатди.

Франциянинг Лиевен шаҳрида ўтказилган "Gaz de France du Pas-de-Galais" турнирида Елена баландликка таяниб сакраш баҳсларида 4 метру 89 сантиметр натижа кўрсатди.

Бу яқиндаги Бирмингемдаги унинг рекордидан бир сантиметр баланд дегани. Ёпиқ залда ўрнатилган Еленанинг бу рекорди очиқ стадионлардаги жаҳон рекордидан бор-йўғи уч сантиметрга кам, холос.

Эндигина 22 ёшни қарши олган ушбу спортчи 5 метру 5 сантиметрлик баландликни забт этмоқчи. Ҳозирча у бунга эриша олгани йўқ. Лекин у ҳар мусобақада бир сантиметрдан баландликни "парвоз қилаверса", яқин кунларда бу масофа ҳам у томонидан ишғол қилинишига ҳеч ким шубҳа қилмайди.

КУБОК – "ЧЕЛСИ"ДА

Якшанба куни Англияда футбол бўйича Лига кубогининг финал учрашуви ўтказилди.

Ҳал қилувчи баҳсда майдонга тушган "Челси" ва "Ливерпул" жамоалари ўртасидаги учрашув кутилганидан ҳам муросасиз кечди.

Гарчи ўйинда ҳисобни биринчи бўлиб "Ливерпул" футболчилари очган бўлса-да, улар ғалабани учрашув охиригача сақлаб қола олишмади. Дастлаб, "Ливерпул" футболчиси Стивин Жерард ўз дарвозасини ишғол қилиб қўйди ва асосий вақт 1:1 ҳисоби билан якунланди.

Ҳакам томонидан қўшиб берилган вақтда эса Роман Абрамович жамоасининг омади чопди ва 3:2 ҳисобидаги ғалабани нишонлади.

Эслатиб ўтамиз, бу Роман Абрамович ва Жозе Мауриньо етакчилигидаги жамоанинг илк ютуғидир.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Ассалом, баҳор

(Боши 1-бетда)

Зеро, баҳорги яратувчанлик ва эзгуликка ошно миллатнинг, халқнинг қўли ҳамиша баланд келади.

Баҳор ҳаракат, меҳнат айёмидир. Юртдошларимиз қалбига ҳам баҳорий кайфият оқиб кирган. Тупроқ ҳидини қумсаган деҳқон кетмонини орқалаб далага отланади. Замин унга қучоқ очади. Чўпонлар сурув ортидан яйловга йўл оладилар.

Яйловлар барқ уради. Адирларда қўй-қўзилар тошади. Эл баҳорга, бу йилги ризқ-рўзига умид билан қарайди. Кексалар Яратгандан хайр-баракат тилаб дуога қўл очадилар. Ҳамманинг дилида умид ва ишонч.

Баҳорга ошуфта қалблар ҳеч қачон қаримайди. Момолар қўлида нафис бойчечак енгил титрайди. Нуроний чеҳраларда сурур, дилларда шукрона.

Баҳорни ким соғинмайди? Баҳорни ким севмайди? Тўшакка михланиб қолган бемор ҳам баҳорга талпинади, унинг ҳаётбахш эпкинларидан бир лаҳза бўлса-да, баҳра олгиси келади. Ахир ҳаёт фасли бу, тириклик, умид фасли бу!

Вақт ҳамиша ғолиб. У ҳеч кимга бўйсунмайди. Тунлар тонгга уланаверади. Ҳар йили қиш баҳорга йўл бўшатаверади. Миллион йиллардан бери табиатнинг азалий қонуни ўзгармайди. Бироқ, баҳор ҳар гал янгича тароват ила ташриф буюраверади. У оламга ҳар йил ўзгача нафосат, назокат бахш этаверади, ҳар баҳорда қалбларга исмсиз, янги-янги туйғулар беизн кириб келаверади.

Юртимизнинг бу йилги баҳори янада файзли ва шукуҳли, мунаввар истиқлолнинг ўн тўртинчи баҳори бу. Ўн тўртинчи баҳор! Балоғат ёши. Гўзаллик, навқиронлик дебочаси, камолот сари йўлнинг ёруғ остонаси. Йил сайин қаддини тиклаётган, дунё ҳамжамиятида тобора ўз ўрнини топиб бораётган юртнинг нурафшон фасли бу!

Баҳор - гўзаллик тажассуми. Гўзаллик эса, соғ тан, соғлом руҳ учунгина хос. Юртбошимиз томонидан "Сиҳат-саломатлик йили" деб эълон қилинган бу умидбахш йилнинг баҳори халқимиз учун тансиҳатлик, хотиржамлик, фаровонлик келтирсин, деймиз.

Ҳар баҳорда бу юртда тириклик, ҳаёт фалсафасининг теран томирлари уйғонади. Ҳаёт. Меҳнат. Ризқ. Муҳаббат. Шу ўтли тушунчалар яна баҳорий ришталар билан боғланади...

Баҳор Ўзбекистонда ана шундай сафоли бошланади.

Юртимизга хуш келдинг, баҳор! Меҳнаткаш эл, она диёр сенга мунтазир. Қадаминг қутлуғ келсин.

Кўчқор НОРҚОБИЛ,
Фахри ДИЁР.

ИҚЛИМ

Республика гидрометеорология марказидан хабар қилишларича, 1-5 март кунлари юртимизда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди.

Март ойининг 4-5 март кунлари Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда Хоразм вилоятида ёмғир ёғиш эҳтимоли бор. Шамол ғарбдан секундига 7-12 метр тезликда эсади,

Об-ҳаво

айрим жойларда унинг тезлиги секундиги 15-20 метргача етиши мумкин. Ҳарорат кечалари 2-7 даража илиқ, кундуз кунлари эса 15-20 даражагача иссиқ бўлади. Шимолда кечалари 0-5 даража, 1-3 мартнинг кундуз кунлари 12-17 даража иссиқ, 4-5 мартда ҳарорат бироз пасайиб, 5-10 даража атрофида илиқ бўлиши кутилмоқда.

Республикамизнинг тоғли ҳудудларида ҳам ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик кузатилмайди. Айрим жойларга кечаси ва эрталаб туман тушади. Шамол шарқдан секундига 7-12 метр тезликда эсиб, унинг тезлиги секундиги 15-20 метргача кучайиши мумкин. Ҳарорат кечалари 3 даража совуқ билан 2 даража илиқ ўртасида, кундуз кунлари эса 5-10 даража атрофида илиқ бўлиши кутилмоқда.

Газетамизнинг навбатдаги сони 4 март, жума куни чиқади.

Ҳамкорлик самараси

Туркиянинг ҳамкорлик ва тараққиёт идораси 24 феврал куни Тошкентдаги Кибернетика институти қошидаги компьютер технологиялари академик лицейига 52 та компьютер, принтер, сканер ва проектор каби жиҳозларни топширган эди.

Ўтган шанба куни бу ҳамкорлик ташкилоти СамДУ қошидаги компьтер технологиялари академик лицейига яна 52 та энг сўнгги русумдаги замонавий компьютерни жиҳозлари билан тақдим этди. Мазкур лицейларда 8 та компьютер лабораторияси иш бошлади. Ушбу замонавий технологияларнинг умумий қиймати 99.890 АҚШ долларига тенгдир.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

САМАРҚАНД ТОМОНЛАРДА

Актёрлар талабалар ҳузурида

Самарқанд давлат тиббиёт институтида Абдулла Қаҳҳор номли Сатира ва юмор театри актёрлари билан учрашув бўлиб ўтди.

Ўзбекистон халқ артисти Бахтиёр Ихтиёров театрнинг маънавий ҳаётимиздаги ўрни, томошабинларни ватанпарварлик, ҳаётда учрайдиган салбий иллатларга қарши руҳда тарбиялашдаги роли, ижодий жамоанинг бу борада олиб бораётган изланишлари ҳақида сўзлаб берди. Саҳна асарларидан парчалар ижро этилди. Телеминиатюралар театри архивидан лавҳалар намойиш этилди.

А.ҲАЙДАРОВ

"Ўзагросуғурта" давлат акциядорлик суғурта компанияси жамоаси Навоий вилояти дирекциясининг собиқ директори

ФОЗИЛОВ ШУКРУЛЛО НАСРУЛЛАЕВИЧнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

"Ўзмевасабзавотуруғсаноат" уюшмаси жамоаси собиқ "Узсортсемовощ" бирлашмасига кўп йиллар раҳбарлик қилган

НИЗОМИДДИН ИКРОМОВИЧ ХЎЖАЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент Молия институти жамоаси институт катта ўқитувчиси Иброҳим Ҳусиновга падари бузруквори

ИСМОИЛ ОТАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

"Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" компанияси жамоаси Қашқадарё вилояти "Шаҳрисабз" фирмаси бош директори

Неъмат Файзуллаевич ИСМОИЛОВ

нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Озод ШАРОФИДДИНОВ, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Ғафур ШЕРМУҲАММАД.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83 (факс):133-09-93. (факс):133-40-87. бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43, масъул котиб-133-95-17, котибият - 136-56-30. Ижодий гуруҳлар: 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-43-311-81; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-54-44, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: С.РАҲМОНОВ.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-217, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади -14902

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru